

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Amerika in Rusija

Včeraj smo brali, da je predsednik Združenih držav severne Amerike Roosevelt poslal predsedniku osrednjega izvršilnega odbora sovjetske Rusije brzojavno pismo, v katerem izraža začudenje, da »med državo 125 milijonov in državo 160 milijonov ljudi že 15 let ni bilo normalnih odnosov«. Roosevelt prosi Kalinina, naj pošlje zastopnika v Washington, da se ta zadeva uredi v korist obeh držav. Kajpada je Kalinin ujel ameriško kroglo kar v zraku in je odgovoril Rooseveltu, »da je srečen, da je Amerika prišla do tega spoznanja, ker pada v oči, da je pomanjkanje vsakega normalnega odnosa med tako velikima republikama dajala naravnost potuho vsem elementom, ki ogrožajo svetovni mir« in da bo poslal svojo zunanjo ministrsko Litvinova v Ameriko, da vodi osebno pogajanja s predsednikom Rooseveltom.

To suhoparno vest lahko obračamo sem ter tja, jo pregledujemo skozi povečevalno steklo ali s flegmatičnim izrazom človeka, ki ni osebno prizadet, dejstvo ostane dejstvo in to dejstvo je veliko samo po sebi in velik, po posledicah, ki jih bo rodilo. Mogoče nam manjka perspektive, da bi mogli pravilno oceniti zgodovinski pomen teh telegramov, ki so se križali nad nacionalistično Evropo, zato bo pa lažje poiskati vzroke, ki so Ameriko napotili do tega koraka.

Zedinjene države severne Amerike so zadnja velika država, ki se pripravljala, da prizna Sovjetsko Rusijo, a so bile tudi edina velika država, ki se je do sedaj najbolj trdovratno branila imeti kakšne neposredne uradne stike z republiko ruskih sovjetrov. Harding, Coolidge, Hoover so se z gnusom odražali od Rusije, ki je predstavljala za ameriški prosvetljeni kapitalizem neke vrste trajnega izzivanja, saj so modro verovali, da samo oni držijo v rokah tajinstveni ključ do blagostanja. Ameriško ljudstvo je z ogorčenjem obsojalo vsake vrste radikalizem, ki bi hotel vznemirjati ravnesje njegovega sitedga udobnega življenja. Rusija je pretila s svetovno revolucijo, in Amerika, dežela svobode in neomejene lastninske pravice, je prisegala, da ž njeno noče imeti nikakih stikov. Ameriški parlament je celo sklenil posebno anketo, da razgali propagando komunistične internacionale in jo zatire v kali.

Takšno je bilo duševno razpoloženje Amerike vse gor do vlade sedanjega predsednika Roosevelta. Res pa je, da ameriški kapitalizem sam ni v vsem delil razpoloženje ljudstva. Njemu je šlo samo za to, da Rusija ne prodre v Ameriko, izven njenih meja pa je privolil v koristne kupčije z državo sovjetrov. Sovjetski komisariat za zunanjo trgovino je dajal karkoli je le mogel, prednost ameriškiemu blagu in ko je sovjetska vlada započela izvajati petletko, je podpisala največje dobavne in kreditne pogodbe z ameriški firmami, saj je znano, da je ameriška General Electric Co., elektrificirala vse naprave prve petletke, da je Dnjeprostroj njeno delo, da je Ford Motor Co. dobavila domala vse motorje, da je Radio Corporation of America vložila ogromne kapitale, da so ameriški inženjerji vodili in nadzirali skorodna vsa velika industrijska dela od Dnjeptra do Magnetogorska v sibirskem Uralu. Ameriški kapital je bil »pametnejši« od evropskega, znal se je varovati »ruskega strupa« v svoji lastni hiši, sicer je pa ž njim tržil v takšnem obsegu, ki ga nam bo odkrila še le zgodovina. Boljševizma k sebi ni sprejel, pač pa je sam zbežal k boljševizmu.

Zakaj je torej sedaj naenkrat padlo Rooseveltu v glavo, da na vsak način izsili pravno priznanje Rusije, ko je tudi brez tega Amerika z Rusijo doslej tako sijajno izhajala in plodonosno tržila?

Zdi se, da so se na obeh straneh v zadnjih mesecih izvršile velike notranje spremembe. Prvič je spoznala sovjetska Rusija slabost svojega mednarodnega položaja. Vsenaokrog jo obdajajo sosedi, ki prežijo po njenem ozemlju. Če se nahajaš v takšnem položaju, potem ne smeš več sanjati, da boš premetaval ves svet. In Rusija je v spoznanju te resnice tudi odločila svoj veliki načrt, da v svojem duhu preobrazi obličje sveta. Ona se je zaenkrat zadovoljila s tem, da ohrani sovjetsko republiko pri življenju sredi mednarodni z drugačnim gospodarskim sistemom. Odtod njena prizadevanja, da se pomiri s svojimi sosedi na podlagi nenapadljivih paktov, odtod njeno stremeljenje, da se kot čuvateljica, kot »šampion miru« uveljavi na mednarodni ploskvi.

Spremembe so tudi v Ameriki velikanske. Amerikanci je sedanja kriza ponižala, vzela mu je tisti skeletni ponos, ki ga redi samo sita materijalna kultura. Gospodarska kriza mu je zlomila hrbtnico. Predsednik Roosevelt z vsemi silami rešuje ameriško udobnost, uvaja načrtno gospodarstvo in gradi z velikimi kretnjami vsemogočno državo, koje oblast nad zasebno inicijativo na gospodarskem polju ni v mnogem prav nič manjša, kakor oblast sovjetske države. Roosevelt je sam socialno usmerjen in ker je obdan izključno le od učenjskih svetovalcev, ki vidijo v ruskem sovjettizmu nekaj zanimiv in opazovanja vreden znanstveni eksperiment, njegova vlada naravno ne gleda več z istimi odbijajočimi očmi na možnost neposrednih stikov in neposrednega sodelovanja s sovjetsko Rusijo.

Drugi vzrok je zunanje političnega značaja. Amerika kakor tudi Sovjetska Rusija opazata, da Japonska gradi na ozemlju rumenega plemena in na Tišem morju svoj lasten imperij. Razširjanje japonske velemoči vzhajajoč v Ameriki in Rusijo, Nova mandžurska država Mandžukuo naj bi bila stržen za ogromno državo, ki bi Rusijo odrezala od Tihega morja, utrjevanje otokov v Tišem oceanu pa naj bi bil le začetek japonskega prodiranja proti Filipinom in havajskemu otočju. Strah pred tem skupnim in objektivnim sovražnikom je pomagal podreti zadnje ovire za sporazum, ki naj zajeti Japonsko tako na sovjetski kakor tudi na ameriški strani. Sovjetska Rusija pa je pograbila za to priliko še s posebnim veseljem, ker bo s tem diplomatskim uspehom prvega reda po-

Ameriško-rusko zблиžanje

Kapital hiti na pomoč boljševikom

Ljubljana, 23. oktobra.

V zadnjem času listi mnogo pišejo o Rooseveltovi inicijativi, da se skoraj obnove politični odnosi med sovjetsko Rusijo in Združenimi državami. Časnikarske agencije poročajo, da je korak predsednika izrazil v Ameriki obče odobravanje. Zato je tembolj zanimivo, kaj je k tej stvari napisala odlična katoliška revija »Amerika«, ki izhaja v New Yorku. Ponatiskujemo del članka dobesedno:

»Na razna pisma, ki so jih londonske »Times« sprejele iz New Yorka, v katerih se priporoča priznanje sovjetske Rusije, je znan katoliški laik Thomas Daly zavzel nasprotno stališče in s tako jasnostjo in prepričevalnostjo navajal nasprotno argumente, da so se dokazi pisca v »Times« popolnoma razblinili. Pustil je svojim nasprotnikom samo ta dokaz za potrebo priznanja Rusije, da je treba to storiti pač radi tega, ker do sedaj še nismo storili.

V zadnjih tednih pa je rusofilna časnikarska agencija »United Press« pričela podčrtavati še drug argument, radi katerega je treba zveze z Rusijo. To naj bi bila nevarnost vojne z Japonsko, radi katere je treba da iščemo zaveznikov za hrbljavo japonskega imperija. Toda, pravi »Amerika«, »tudi ta argument ne more držati. Nasprotno, zveza z Rusijo bo v resnici čimprej vodila do vojne, ker je zelo verjetno, da bodo Japonci zvezo med Ameriko in Rusijo enostavno smatrali za »casus belli«. Baš takšen korak kaj lahko zaplete svet v novo, še strašnejše svetovno klanje.

Prav tako ne drže argumenti, ki z gospodar-

skega stališča zahtevajo priznanje Rusije. Mnogi se udajajo utopističnim načrtom, kako ogromna naročila bodo poslej romala iz Amerike v Rusijo. V gospodarskih krogih kroži neka izjava Litvinova iz polpreteklega časa, da bi Rusija naročila v primeru priznanja v Ameriki za dve milijardi dolarjev surovin in strojev. Toda treba je samo vzeti svinčnik v roke, pa pogledati, kje naj država, v kateri množice mrjo od lakote in pomanjkanja, vzame dve milijardi dolarjev za nakup blaga v Ameriki. Ponovilo bi se isto, kar smo doživeli z medvojnimi posojili v Evropi. Sicer se je pa sovjetski manever kmalu sam razkril. Za dve milijardi dolarjev, ki nam bi jih Rusija dala kot protivrednost za priznanje sovjetrov, so se v zadnjem času skrčila na skromno prošnjo za posojilo 50 milijonov dolarjev. Iz tega sledi, končuje članek, »da ima Moskva mnogo večjo potrebo po naših kreditih, kakor pa po obnovi diplomatskih vezi. Letos zapade znova 300 milijonov dolarjev, ki jih mora Rusija plačati svojim evropskim dolžnikom, kar sovjete brez dvoma jako ženira, zlasti ker vlada v deželi lakota. Sovjeti stoje pred težko dilemo, da plačajo s sredstvi, ki jih imajo, ali pa, da svetu pokažejo svoje resnično gospodarsko stanje. Ne moremo razumeti, zakaj naj ravno ta hip Amerika pomaga boljševizmu in ga rešuje pred neizbežno propastjo.«

Sodba Angležev

London, 23. okt. AA. Listi prinašajo še zme-
rom komentarje o obnovi odnosov med Washing-
tonom in Moskvjo, v čemer vidijo predvsem pre-

**Katoliška revija »Amerika«
kritizira Rooseveltovo politiko,
napoveduje vojno z Japonsko
in graja nemoralnost kapitala**

Ruska naročila ...

Washington, 23. okt. b. Na podlagi privatnih ruskih informacij govorijo v političnih krogih, da bo sovjetska vlada takoj po svojem priznanju od strani Amerike naročila veliko množico blaga v Združenih državah. Največja naročila bo dala za razne jeklene in železne proizvode in sicer v vrednosti od 400 milijonov dolarjev. Naročila bo nadalje za 50 milijonov dolarjev bomba in raznega drugega blaga v večmilijonski vrednosti. Kredite v to svrhu bo dovolila družba Reconstruction Co-operation in razne privatne banke. Naročeno blago bo Rusija plačala deloma v blagu, deloma v devizah v roku petih let.

Velikanske demonstracije francoskih davkoplačevalcev

Nocoj se bo odločila usoda francoske vlade

Pariz, 23. okt. b. Sklep o usodi Daladierove vlade še vedno ni padel. Sporazum o posameznih členih finančnega programa, zlasti o členu 37, ki se nanaša na znižanje uradnih plač, še ni padel. Za ta sporazum so izgledi minimalni največ radi

Daladier

tega, ker je razkol v socialdemokratski stranki neizbežen, ker pokazujejo nesocialisti v klubu socialdemokratske stranke moč, ki se nikakor ne sme podcenjevati. Na snočnji seji se je sprejel s 4275 proti 911 glasovom predlog, da se iz stranke izključijo vse one frakcije, ki se ne bi pokorile sklepom večine pri finančni debati. Leon Blum gre razen tega tudi za to, da zruši Daladierovo vlado brez ozira na nevarnost, da istočasno uniči edinstvo socialistične stranke in brez ozira na to, da obenem razbije levičarsko stranko, ki pa praktično nič več ne obstoja.

Daladier je v teku zadnjih 24 ur prejel veliko število protestnih brzojav zaradi novega finančnega načrta. Včeraj so bile velike protestne skupščine v vsej Franciji, posebno ogromna udeležba

krila razdejanje na znotraj in vnila novega olja v masinerijo notranje propagande, ki je radi pomanjkanja goriva že ugašala.

Tretji vzrok — in ta je bolj ameriški — pa nosi gospodarsko obseleže. Kapital je nemoralen bil in bo ostal. Amerika mora izvažati, ona rabi zraka, širokih trgov. Ameriški kapitalist, ki ga je kriza vrgla iz njegove udobnosti, si jo želi nazaj. Sredstva? Katerakoli. Sedaj je podrpl zaprti vrata v Rusijo. 70 milijonov dolarjev kreditov je že dovoljenih Rusiji, za nadaljnjih 120 milijonov tečejo pogajanja. V Ameriki se organizirajo trgovski odbori za opremo ruskega trga, ameriški konzulati so dobili navodila sovjetskimi trgovskimi zastopnikom od-
slej izdajati potne liste itd. itd. Ameriškega kapitala se je polastil velik glad, ki ga naj uteši — Rusija. In če povemo, da se bo v imenu Amerike pogajal pavlovski magnat Morgenthau, se ne bomo smeli čuditi, če bo z isto — ali sličnoimenskimi zastopniki sovjetrov vendar le prišlo do kakšnih resnih zaključkov ne glede na kakoršnekolikoli državne ali socialne ideolo-
gije. na hrblju ruskega in ameriškega naroda.

je bila v Marseilleu, Strassbourgu in Brestu. Skupščine pa so zaenkrat potekle v popolnem redu. Danes popoldne pričakujejo velikih demonstracij davkoplačevalcev pred zbornico. Nacionalna zveza davkoplačevalcev je namreč sklenila, da ob treh popoldne izvrši pred zbornico velik pritisk na narodne poslance. Davkoplačevalci sodelujejo pri demonstracijah s tovornimi in osebnimi avtomobili. Baje namerava policija ustaviti okoli bourbonske palače ves promet. Demonstracijam se bodo pridružili tudi vsi pariški avtotaksiji. Radi tega računajo, da bodo danes popoldne v Parizu veliki nemiri ter je policija dobila potrebna navodila, da jih v kali zadusi.

Usoda Daladierove vlade se bo odločila nocoj. Enako se pričakuje tudi sklepi o finančnih predlogih vlade. Sedanji položaj vodi do popolnega razcepa socialistov. Razvoj razcepa med socialisti se je pričel že snoči, ko je najmočnejša socialistična organizacija sprejela odločno resoluci-

Cilj diplomatskih po- tovanj po Balkanu:

Atene, 23. oktobra. AA. V dobro poučenih krogih trde, da so nedavni važni politični sestanki na Balkanu mnogo pripomogli k temu, da so se Grčija, Turčija, Rumunija in Jugoslavija popolnoma sporazumele o ohranitvi evropskega, zlasti pa balkanskega statusa quo, kakor tudi glede ohranitve miru na Balkanu. Atenski krogi mislijo, in to poudarja tudi vladni list »Projas«, da odpor Bolgarije, če bi se pokazal, ne bi mogel zavreti končnega zблиžanja med balkanskimi državami za ohranitev miru.

Grški listi posvečajo razgovorom rumunskega zunanjega ministra Titulescuja z grškimi državniki še zmerom daljše komentarje. Tako pravi »Eleftron Vima«, da je dalo diplomatsko delovanje g. Titulescuja poleg delavnosti g. Jevtiča in dr. Beneša Mali antanti novo obliko politične koalicije, ki ji je namen zблиžati balkanske države.

Vladni list »Katerimerini« pravi, da je Grčija že dalj časa pripravljena o potrebi trajnega miru na Balkanskem polotoku in zato ne more biti ravnodušna nasproti inicijativam, ki streme v isto smer. Zato bi grška javnost rada videla, da bi prizadevanja za dosego vsebalkanskega sporazuma, ki naj bi obsegal vse države balkanskega polotoka z Bolgarijo vred, obrodila sad.

Kondilios list »Elinikon Melon« pa pravi, da gredo danes grška in turška stremeljenja vstric z jugoslovanskimi in rumunskimi, in da so jim pred očmi splošni balkanski interesi. Grčija je doslej po krivdi svojih prejšnjih vlad stala ob strani in pasivno gledala, kako se Mala antanta trudi, da doseže sporazum na Balkanu: zdaj, po obisku Nj. Vel. kralja Aleksandra in rumunskega zunanjega ministra Titulescuja je pa tudi Grčija začetila priatelstviti do teh dveh držav in se iskreno trudi, da po svojih močeh pripomore h končnemu zблиžanju obeh balkanskih držav Grčije in Turčije s srednjeevropskimi državami Jugoslavije in Rumunije, s čimer bi dogradila skupni organizem in korist in zavarovanje svoje varnosti.

List »Estia« pravi, da potovanja Nj. Vel. kralja Aleksandra in razgovori rumunskega zunanjega ministra Titulescuja v Ankari in Atenah dokazujejo, da so po eni strani Grčija in Turčija, po drugi strani na Jugoslaviji in Rumuniji sklenile, da morajo

jo, da se izključijo vsi oni, ki se nočejo pokoriti večini.

Pariz, 23. okt. c. Daladierovi vladi se je posrečilo za en dan odgoditi odločilno bitko, iz katere bi gotovo prišla porazena. Včerajšnji odločilni dan za Daladierovo vlado je bil odgoden na danes in bo danes odločilna bitka trajala ves dan. Ponoči je pričakovati odločitve.

Hitler pomirjuje

München, 23. okt. b. Na proslavi v Köhlheimu je imel kancler Hitler velik govor, v katerem se je dotaknil tudi zunanje politike. Vsi oni, ki so skozi štiri leta sodelovali v svetovni vojni, je govoril Hitler, in vsi oni, ki sami vedo, kako težke in strašne žrtve zahteva vojna od naroda, se bodo znali najbolj čuvati vsake površne hura-politike. Nemški inarod ne teži za vojno in ljubi mir, veruje pa v svoje življenjske pravice ter se zavzema za obstoj 65 milijonskega naroda. Če hočemo brati svoj narod, ni druge poti, po kateri gremo. Izjavljamo vsemu svetu: Če hočete, da sodelujemo na vaših mednarodnih konferencah in v vaši Zvezi narodov, bomo to storili samo takrat, kadar nas boste priznali, da smo narod. Nočemo podpisovati pogodb, ki so nečestne in neizvršljive in tudi v diktatu nočemo sodelovati.

Pakt za varstvo miru za obrambo meja

njihove meje ostati tudi v bodoče takšne, kakršne so, zakaj od nedotakljivosti njihovih meja je naposled odvisna tudi pomiritev balkanskega polotoka. Iz tega pa sledi, zaključuje list, tudi popolna harmonija stališč in interesov med Grčijo, Turčijo, Jugoslavijo in Rumunijo.

Titulescu ne pojde v Moskvjo

Atene, 23. okt. b. Romunski zunanji minister Titulescu je pred zastopniki atenskega tiska demantiral vesti o svojem potovanju v Moskvjo. Titulescu je izjavil: »Če bi tudi prišlo do takega obiska, bi bil sedaj brezpredmeten, ker hoče Litvinov obiskati Ankaro, nato pa gre v Washington, tako da moj obisk v Moskvji ne bi dosegel svojega cilja.«

★

Nemški princ obsojen v Avstriji

Celovec, 23. okt. b. Princ Bernhard Meininger, ki so ga policijske oblasti predvčerajšnjim aretirale zaradi narodno socialistične propagande, je bil obsojen na 6 tednov zapora. Obenem je policija internirala na njegovem posestvu tudi njegovo ženo, ki se ne sme oddaljiti iz dvorca in mora biti vedno na razpolago oblastem, ki bodo menda tudi proti njej pričele postopek zaradi narodno-socialistične agitacije. Dokazano je namreč, da je Meininger, ki je pred 2 leti kupil posestvo, že dalje vodil živahno narodno-socialistično propagando in tihotapil z Nemčije narodno-socialistične letake, vendar pa oblasti niso mogle nastopiti proti njemu zaradi pomanjkanja dokazov. Sedaj se je izdal sam ker je razobesil na svoj avto zastavico s kljukastim križem, zaradi česar ga je policija ustavila. Pri preiskavi pa je našla v avtomobilu pod sedežem večjo množino propagandnih letakov s kljukastim križem.

Dunajska vremenska napoved. Kakor kaže, se bo vreme najbrže polagoma poslabšalo, toda zaenkrat ne bo bistvene spremembe.

Izidi volitev v Delavsko zbornico

Ljubljanska volišča

Skupni rezultati

Glavni volivni odbor za volitve v »Delavsko zbornico« je za ljubljanska volišča ugotovil naslednje uradne volivne rezultate:

Za »Listo nacionalnega delavstva« in »Stanovsko listo nacionalnega nameščenstva« (modre glasovnice) 2815 volivcev.

Za listo »Strokovne komisije« in »Listo Saveza privatnih nameščenцев Jugoslavije« (rdeče glasovnice) 2125 volivcev.

Za »Listo Jugoslovanske strokovne zveze« in za »Listo Strokovne zveze privatnih in trgovskih nameščenцев Jugoslavije« (bele glasovnice) 1860 volivcev.

Za »Listo Združenih zasebnih in trgovskih nameščenцев Slovenije« (zelene glasovnice) 383 volivcev.

Neveljavnih glasov je 60.

Spornih glasov je 67.

Volivni rezultat za XII. volišče še končno ugotovljen.

Po voliščih

Podrobni rezultati na voliščih, ločeni po splošni in nameščenski skupini so sledeči (oddani glasovi):

I. volišče: Šentjakobska osnovna šola: Delavska skupina: modra 68, rdeča 79, bela 61 — nameščenska skupina: modra 21, rdeča 21, bela 3, zelena 6.

II. volišče: Mestni dom: modra 128, rdeča 87, bela 110 — modra 142, rdeča 48, bela 10, zelena 35.

III. volišče: II. dr. realna gimnazija: modra 87, rdeča 45, bela 146 — modra 6, rdeča 2, bela 26, zelena 22.

I. dr. realna gimnazija: IV. a volišče: modra 145, rdeča 78, bela 99 — modra 88, rdeča 29, bela 7, zelena 11.

IV. b volišče: modra 82, rdeča 96, bela 79 — modra 20, rdeča 9, bela 8, zelena 52.

IV. c volišče: modra 55, rdeča 54, bela 71 — modra 73, rdeča 14, bela 2, zelena 8.

„Francija ne sme razorožiti“

pišejo angleški listi

London, 23. okt. AA. »Daily Mail« prinaša pod naslovom »Francija se ne sme razorožiti« članek, iz katerega povzemamo tale mesta:

V svojo lastno korist mora Francija odločno odklanjati »dobrohotna« vabila in se ne sme dati premamiti od hinavskega laskanja inspiriranih sanjačev, ki bi hoteli, da omeji svoje oboroževanje. Brez pomena je, odkod prihajajo ta vabila. Vsa so nevarna za Francijo. Francija mora trdno vztrajati na svoji sedanjí obrambi in mora gledati, da jo še izpopolni. Od belgijske meje pa do Alp mora zgraditi nepremagljivo omrežje okopov, da bo pod njihovo zaščito francosko ljudstvo moglo vzdržati napad katerekoli nasprotnika.

Tudi britanski narod se mora vendar že odločiti, ali ne bi bolje kazalo, da se jalove in nezadovoljive obveze lokarnskega dogovora pretvorijo v defenzivno zvezo med Francijo in Anglijo. Če se

Velika Britanija odloči za to, bo treba ustanoviti potrebne sile, ki naj preprečijo, da bi ta zveza postala, kar je bil Locarno zmerom — slepilo. Če se doseže ta aliansa, potem šele bo imelo zmisla, da Velika Britanija in Francija skupno ponudita novi Nemčiji roko za sklenitev prijateljstva.

Vojna v skorajšnji bodočnosti ne pride v poštev, tudi če se Nemčija hiti oboroževati. Zakaj Nemčija danes še ni tako močna, da bi mogla uspešno napasti Francijo, tudi če ima ta namen. Najboljša pot za ohranitev neprecenljive dobrote — evropskega miru — je v tem, da se poskrbi, da bodo postojanke Francije v bodočnosti tako močne in nepremagljive, da se bodo spričo njih ohladili in streznili tudi največji sovinsti med Nemci. Če bi se Francija razorožila, bi pa imeli po vsej verjetnosti že nekaj mesecev nato vojno.

O sodobni poljski mladini

O sodobni poljski mladini moremo govoriti o eni kulturno-politični enoti, ki se ceni le v mejah dnevne politike. Izjemno tvori le peščica socialistov in židovskih komunistov, ki pa ne igrajo vidne vloge. Narodnostna trenja povzročajo le več ali manj Ukrajinci, vendar kljub njihovi številni moči ne morejo do širših pokretov za izboljšanje njihovih pravic, ker je vsak že v kali zatrt. Državna oblika poljsko mladino ne vznemirja, sprejmejo jo kot jim je dana, kot 100%no dobro in ji verno služijo.

V Poljsko ima prost vstop vsa politična, celo komunistična literatura in filmi, a to ne pomenja nikakih nevarnosti niti za poizkuze, niti za vpliv na spremembo družabnega reda; ne gre pri tem morda za socialno revolucijo, temveč za prav majhne družabne spremembe.

Poljska mladina se zbira v glavnem v dveh političnih taborih: v »Legiji mladih« in »Narodni Demokraciji«. Obe sta fašistično obarvani, člani obeh so skrbno uniformirani. Razlika obstoja v tem, da ima »Legija mladih« boljso pozicijo, ker je s Pilsudskim. V počitnicah prireja vojaško urejene tabore s predavanji, gojenjem petja, deklaracijami itd., poleg vseh panog sporta. Narodna Demokracija se izživlja v preganjanju Židov in iskanju potov do vlade.

Zidje so močno zasvoščeni že vsled svoje narodnosti, še bolj pa radi zastopanja komunistične smeri. Oster spor je nastal med študenti medicinci, ker Židom vera ne dovoljuje dajati mrličev v sečiranje, Poljaki pa ne dovolijo, da bi njihovi sovrazniki vitičili svoje nože nad trupli sorojakov. Zidje predstavljajo jako močno edinico, saj izdajajo svoje časopise, imajo več univerzitetnih profesor in mandatov v parlamentu. A Poljake motijo, bolj kot to dejstvo, njihovi kaftani; zato vanje oblečenim Židom ne dovoljujejo vstopa v javne parke.

Študirajoča mladina je uniformirana s »čapkami« (čepicami), vsak zavod ima svoje. Za gimnazije je to premalo, zato so jih numerirali še z zaporednimi številkami, ki jih morajo nositi na rokavih.

Poljski študent pokaže največ svoje aktivnosti v organizacijskem delu. Najbrže med njimi samimi to največ velja. Morda tudi zato, ker te vrste pokreti prinesejo ogromno uspehov, ker skoro vedno uživajo upoštevanje in pomoč od strani državnih oblasti, če niso celo pod njihovim protektoratom. »Ligo za mednarodno zблиžanje v Varšavi, ki je ena najvišjih dijaških organizacij poljskih, je ustanovilo zunanje ministrstvo po vzgledu podobnih inozemskih organizacij. Isto ministrstvo je dalo tej »Ligi« na razpolago naravnost salonske lokale, pohištvo, telefone itd. ter celo honorira dijaške, ki se v njej uradniško udeležujejo.

Take razmere so nam tuje; to je mogoče le pri enotni, centralistično usmerjeni mladini in še to le v državni prestolici, kjer so pri rokah vsa ministrstva in kapital. Pri nas bi bila možna taka organizacija le v Belgradu. Precej pa se pozna pri teh organizacijah, da niso namenjene samorodnim ciljem, ki so izšli iz vrst dijaštva, ampak da služijo le velikim idejam, ki jih daje država.

Nekoliko manj velja to za močno in bogato organizacijo »Kolo Medicincev«, ki je važna in znana vsled organiziranja počitniških dijaških kolonij. Poleti prireja kolonije na poljskem morju, pozimi pa sredi smučarskih terenov na poljsko-romunski meji.

Te kolonije imajo prostora za okroglo 300 udeležencev, ki so nastanjeni po lesenih hišicah in velikih letalskih šotih, kar daje s terenom vred na razpolago — država. »Kolo Medicincev« ima za

svoje kolonije poleg vsega potrebnega orodja in posode tudi vse vrste sportnega orodja, in to za lahko atletiko, težko atletiko, sabljanje, veslanje itd. Kolonija poseduje tudi lastno plesišče in obširno biblioteko. Obiskujejo kolonijo poleg Poljakov tudi Madjari, Romuni, Čehi in Slovaki, Bolgari ter Srbi, Hrvati in Sloveni.

Neobičajen je za naše pojme tesen stik absolutno s svojimi študirajočimi tovariši, katere ne zapuste, ko so si enkrat ustvarili rodbino in eksistenco. Tako ne manjka v poljskih kolonijah — zlasti ne — absolutnih zdravnikov s svojimi rodbinami, ki tovariško skrbje za zdravstveno in higiensko blaginjo mladih. Pri nas se čisto boljše situirani akademiki že med študijem ne počuti dobro v dijaškem okolju, dočim prav dobro pozna vse stanovske ugodnosti od znižanih voženj do izdane diplome. Nedvomno pa more družabno in denarno dobro situirani dijak največ koristiti v organizacijskem delu.

Ker država z vso simpatijo podpira organizacijo mladinskega gibanja in je — kot omenjeno — mladina z malo izjemo zadovoljna z državno ureditvijo in ne vidi ob njej nobenih potreb po družabni prenosni, kaj šele možnosti družabnega propada, se aktivno udeležuje v vladnih propagandnih stremeljenjih. V zvezi s prepričanostjo nacionalizmom je prav tako prepričano sovraštvo do vsega, kar nosi nemški nadah. Na Poljskem je vsak nemški kulturni in gospodarski produkt nemogoč. V to smer so Poljaki instinktivno obrnili vse svoje mlade sile. Poljak se celo v mednarodnem občevarju sramuje nemške govornice. Tako vidite le francoske, angleške, češke, ruske in poljske filme, nemški pa brez pogojno nima obstoja; pri nas pa sleherni dan poslušamo prepevanje o francosko-jugoslovanskem in medoslovenskem prijateljstvu, a ob tem ne zaide k nam noben francoski, kaj šele poljski film (dasi je poljska filmska industrija že na visoki stopnji) in mirno poslušamo velenemško huzarsko godbo in se divimo zlatim in srebrnim našivom nemških in avstrijskih garde-oficerjev.

Za Poljsko je morje vitalnega pomena. Kako naj sicer izvaža svoj les in svoj premog; zato si ga kljub nasprotujoči nemški politiki hoče za vsako ceno obdržati in ji ob 90%nem poljskem prebivalstvu koridorja brezpogojno gre. Tudi tod poljska mladina vesno podpira vladne propagandne namene. Baš zato stalno vabi v goste inozemske akademike, da bo v slučaju nevarnosti ves kulturni svet dal svojo besedo za pravico in resnico. Isto bi morali mi sistematično razglaševati po svetu o naši Istri in Korozki!

Simpatiziranje z Jugoslavijo ne obstoji v samih frazab, temveč se tudi dejansko pokaže v prirčnih sprejemih in nadvse iskreni postrežljivosti in gostoljubnosti. Čehi so jim manj simpatični, ker so premalo »južnjaški«; pa tudi sosedi so in so jih zato še navajeni. V prijateljskih stikih žive poljski študentje tudi s svojimi severnimi tovariši — Finci, Latvijci in Estonci, dalje z Madjari, Romuni in Bolgari. V svrhu medsebojnih izletov, izmenjav počitniških praks, obiskovanja počitniških kolonij delujejo v Varšavi prijateljski klubi, ki so združeni v že omenjeni »Ligi«.

Razveseljivo je dejstvo, da se poljski izseljenci, oziroma njih otroci vračajo v domovino na študij, v počitniške kolonije in počitniške kulturne kurze. Kdo za to skrbi, ni važno, važno je, da se sploh vrši, in to celo v slučaju ameriških Poljakov, ki so bivajoč od mladih nog v tujini v večjih slučajih skorajda pozabili materinsko govornico.

Mir med Kitajsko in Japonsko

Pogajanja so že pričela

London, 23. okt. k. Samozvestna izjava japonskega zunanjega ministra ob priliki razgovorov med ameriškim Zdrženim državam in Sovjetsko Rusijo se tolmači s tem, da so se začela pogajanja med Japonsko in Kitajsko o ureditvi medsebojnih odnosov. Ta pogajanja bi slonela na šestih pogodbinih točkah:

1. Kitajski ni treba priznati države Mandžurije.

2. Neposredno je treba organizirati redni promet med Kitajsko in Mandžukuo.

Mussolinijev govor ob priliki razstave fašistične revolucije

Rim, 23. oktobra. AA. Agencija Stefani poroča, da se je včeraj vršila fašistična manifestacija. 30.000 fašistov iz Firence se je pripeljal v Rim v 27 posebnih vlakih, da pozdravijo Mussolinija in da si ogledajo razstavo fašistične revolucije. Glavni tajnik fašistične stranke je imel revijo firenških fašistov, nakar je velikanska povorka krenila proti Beneškemu trgu, venomer vzklikajoč Mussoliniju. Mussolini se je pojavil na balkonu in zbudi nove burne akklamacije. Nato je imel govor, v katerem je dejal, da se fašistična razstava ne bo zaprla aprila prihodnjega leta, kakor je bilo prvotno sklenjeno, temveč ostane odprta tudi še dalje kot stalna ustanova. V svojem nadaljnjem govoru je predsednik italijanske vlade poudaril zgodovinsko

prioriteto fašističnega pokreta pred nacionalističnimi gibanji v drugih državah in absolutno originalnost fašističnih nauk. Ena izmed bistvenih karakteristik fašističnega pokreta je po Mussolinijevih besedah v tem, da fašistična revolucija še ni zaključena in se sploh ne more končati, ker se neprestano nadaljuje in razvija. Ta revolucija mora ostati trajna in neprekinjena tvorba našega duha in naše borbenosti. Fašistična revolucija, je nadaljeval Mussolini, ni revolucija katerega posebnega stanu, ni revolucija določenih slojev, temveč je revolucija celega složenega naroda, ki hoče sam voditi svojo usodo. Dosedanja leta revolucije, je naglasil Mussolini, so okrepila italijanski narod, da mirno gleda v bodočnost.

Titulescu v Belgradu

Belgrad, 23. okt. k. Romunski zunanji minister Titulescu pride v Belgrad v sredo zvečer, kjer bo ostal nekoliko dni in konfiriral z zunanjim ministrom Jevtičem o rezultatih svojega potovanja po Balkanu in o vprašanjih, ki se izključno tičejo držav Male zveze.

Poslanik Heeren

pri Hindenburgu

Berlin, 23. oktobra. AA. Wolffov urad poroča, da je predsednik Hindenburg danes sprejel novega nemškega poslanika v Belgradu v. Heerena.

Osebnosti

Belgrad, 23. oktobra. m. Za tajnika v poljedelskem ministru je postavljen v 5. pol. skupini Lukman Franc, višji kmetijski pristav banske uprave dravske banovine. — Upokojen je Franjo Humar, učitelj v Ljubnem. — Premišljeni so sledeči prometni uradniki: Meslini Rudolf, prometnik v 8. pol. skupini v komercialni oddelku ravnateljstva v Ljubljani; Cepuder Milan, administrativni uradnik 8. pol. skup. v prometni komercialni oddelku ravnateljstva v Ljubljani; Kopač Ignac v 8. pol. skupini v Ljubljani, glavni kolodvor; Bavčar Peter v 9. pol. skupini za postajenačelnika v Dobropolju; Peršić Godfrid v 8. pol. skupini na postajo Ljubljana, glavni kolodvor; Toporis Ivan v 8. pol. skupini na postajo Kranju; Kroflič Valentin v 8. pol. skupini na Vrhniko; Lavrenčič Gabriel v 8. pol. skupini na postajo Maribor, glavni kolodvor; Prištovnik Josip v 9. pol. skupini na postajo Maribor, glavni kolodvor; Opelnik Anton v 9. pol. skupini na postajo Bohinjska Bela; Skočir Marcelj, pomožni prometnik 10. pol. skupine na postajo Ljutomer; Sluga Janez v 8. pol. skupini na postajo Grobelno in Martelanc v 8. pol. skupini na postajo Kranj.

Belgrad, 23. oktobra. m. V 3. skupino je napredoval Dušan Filipovič, pomočnik upravnika Belgrada.

Niš, 23. oktobra. m. Tukajšnje katoliško pevsko društvo »Zvezda« je pridrilo v dvorani Sokolskega doma uspešni koncert. Čisti dobiček je bil namenjen za pomoč poplavlencem iz dravske in savske banovine. Ta humani prireditve je naletela v vseh krogih na splošno odobravanje in razumevanje.

Utrinki

ORGANIZACIJA KATOLISKE AKCIJE V NEMCIJI.

Pod predsedstvom kardinala dr. Schulleja iz Kölna se je te dni vršil v Kölnu sestanek zastopnikov šestih nemških nadškofij, na katerem je šlo za določitev centralnega odbora katoliške akcije za Nemčijo in postavitev škofijskih tajništva katoliške akcije in sicer v smislu sklepov škofjske konference v Fuldi in smernic, ki jih je izrekel svet oče. Kakor znano, je na novo poživljena katoliška akcija čisto versko cerkvena naprava, ki ima namen, da svoje člane izobražuje in vodi v vsem, kar tiče verskovzgojne strani in dolžnosti katoliškega kristjana. Akcija nima nikake politične tendence.

Centralni odbor KA za Nemčijo bo imenoval episkopat. Episkopat bo imenoval tudi laične voditelje. Vodstvo za Nemčijo je na željo škofjske konference prevzel sam kardinal Schulte. Centralni urad za Nemčijo se bo nahajal v Canisius Haus v Düsseldorfu. Od onod se bo vodila sistematično organizacija po škofijah, iz škofijskih tajništva nato po župnijah.

Sklenilo se je tudi, da se kot organ KA ustanovi mesečnik »Kirche und Volk«. Želja episkopata je, da bi list prihajal v vsako katoliško družino. Katoliška akcija je v posameznih škofijah določila podrejena škofjskemu vodstvu. Za štiri naravne stanove: mladenice, mladenice, žene in možje bodo škofje imenovali laične voditelje in duhovne svetloce. — Katoliška akcija bo organizirana po župnijah.

KATOLIŠKI DNEVNIK.

V »La Croix« piše glavni urednik abbe Merklen ob priliki letnega kongresa Društva za dober tisk sledeče o vlogi katoliškega dnevnika: »Naši naročniki zelo ljubijo svoj katoliški dnevnik in z veseljem zasledujejo njegov napredek. Kako si naj torej razlagamo, da je njihova propaganda tako mehka. Kadar ljubimo, se ne zadovoljujemo samo z obudovanjem, kadar ljubimo, poim svojo ljubezen raznašamo, potem delamo propagando. Nikoli ne bomo zadosti podčrtali, da je propaganda za dober tisk najlepša oblika modernega apostolata.«

Vprašajmo se, zakaj se katoličani tako malo zmenijo za prospeh katoliškega tiska. Odgovor je lahak. Oni namreč ne razumejo niti, kaj zahteva od njih vera, niti kaj je to, katoliški tisk. Oni mislijo namreč, da je vera samo kulta, samo božja služba, rešitve se vedo, da je vključeno tudi nekaj morale. Ti hodi k božji službi, sprejemaj zakramente, ne ubijaj, ne kradi, ne lažaj, ne bodi kri-

vičen. Zakaj bi torej morali brati katoliški list, ko pa vera ni več kot pa samo kulta in morala?

»Ti katoličani zunanosti pozabijo, da je vera mnogo več, da je vera vse človeško življenje, da je vera trajno sodelovanje z Bogom, z njegovo Cerkvijo, posred in vsak dan in pri vsakem delu.«

Katoliški časopis nima nalogo, da »informira in zabava«. Katoliški list v prvi vrsti vzgaja in vodi. Nekateri mislijo, da mora časopis samo zabavati in se zgražati nad tem, da bi se vera, ki je nekaj resnega, vezala s časopisom, ki samo zabava. Ti katoličani se motijo. Čitanje časopisa sploh ni samo zabava in preganjanje dolgega časa. Časopis je mnogo več, on daje ideje, vrva smernice, polagoma, na tiem, nevidno. Če je časopis slab, njegovo čitanje zastruplja, če je dober, brava čisti in oplemenjuje, vrnih ne da bi se sam lega zadal. Katoliški časopis daje informacije, tudi zabava, toda glavna naloga mu je vplivati na duhovno rast bralca. On brani vero, podira protiverske sofizme, raziskuje z lučjo vere in nadnaravnih ciljev vse dnevne probleme in bravcu ulira pravilno pot skozi vrvež dnevnih vprašanj.

Katoliški časopis nauči bralca katoliško misliti, katoliško čutiti, katoliško živeti, in postaja tako koristen za zdravo življenje v državnem občestvu.

Ker so naši bralci mnogokrat o teh resnicah premisljevali, so na svoj katoliški dnevnik ponosni in ni smo na nje ponosni. — A kdor ljubi, ne obušuje samo, ampak to ljubezen apostolsko raznaša.

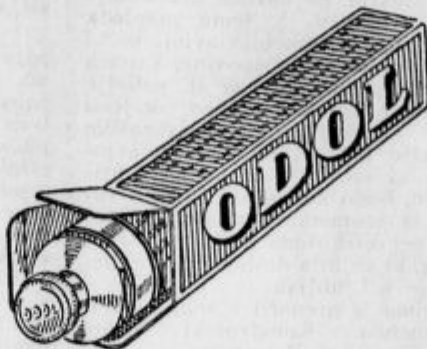
NEMSKI ZAKON ZA STERILIZACIJO LJUDI

Glavno glasilo italijanske »Katoliške akcije« v dolgem članku podaja stališče cerkvenih krogov k nemškemu zakonu o sterilizaciji. List pravi, da je ta zakon pri zgled, da se država na polju tako zvane evgenike ne briga za meje, ki jih je Bog postavil higieni. Od pretiranega plemenskega pojmovanja zapeljani se ljudje niso zmenili za zapovedi naravnega in božjega zakona, kar je vzbudilo trpko in boleče začudenje. Papeževa enciklika Casti connubii je v teh vprašanjih postavila jasna načela. Poleg tega pa tudi znanstvena stran te zadeve nikakor še ni razjasnjena. Prav posebno pa je treba odklanjati prisilno sterilizacijo, katero nemški zakon določa za nekatere slučaje. List ugotavlja, da bo ta zakon katoliške zdravnike spravil v težke konflikte z lastno vestjo. Članek zaključuje: »Katoliški svet mora četi, naj bi nemška vlada to težko vprašanje še enkrat proučila in skušala najti rešitev v luči vere ter po načelih morale in naravnega prava.«

Če kadilke in kadilci

nočejo, da bi jim zobje potemneli, jim pomaga pri tem samo redna dnevna nega z ODOL zobno pasto. ODOL zobna pasta prepreči zobno naslago, obarvanje zob in neprijeten vonj iz ust.

ODOL

zobna pasta

ima veliko čistilno moč zaradi svojih obilnih koloidnih sestavin. Zobovje očisti temeljito ter odpravi vsak neprijeten vonj, vsa barvila in vso nesnago.

Zopet grozna požarna katastrofa pri Žužemberku

Ogenj uničil 4 posestnikom v Dol. Križu 3 hiše in 16 gosp. poslopij

Smihel pri Žužemberku, 23. oktobra.

Okolica Žužemberka je imela v zadnjih letih več katastrofalnih požarov, še vsem je v groznem spominu požar, ki je lani uničil Stavčovo vas. Enako bi lahko bil požar v letošnjem poletju v Žužemberku uničil skorodo polovico trga. Mesec nato je zopet gorelo v Žužemberku. Nekaj tednov nato sta bila dva požara v smihelski fari pri Žužemberku. Sinoči 22. oktobra ob pol osmih pa je zopet strahovito zažarelo nebo. Bližnja in daljna okolica je v strahu zatrepetala: »Zopet ogenj!« Ognjeni zubljji so pričeli s silovito naglico uničevati vas Dolenji križ, ki spada v župnijo in občino Žužemberk.

Vas Dolenji križ je skromna kmečka naselbina, ki ima svoje hiše in gospodarska poslopja večinoma krita s slamo. Ljudje se pečajo le s poljedelstvom in baš sedaj so po celotnem trudu spravili svoje pridelke pod streho. Zato je škoda, ki jo je požar povzročil, tem hujša in beda ubogih pogorelcev tem bolj velika. Brez najpotrebnejšega stoji gol, lačni in brez strehe na prostem in s strahom gledajo na zimo.

Kako je požar nastal, doslej ni bilo mogoče točno ugotoviti. Vedo le, da je začelo goreti neke v gospodarskih poslopih, ki so last posestnika Škufce in posestnika Benčič. Ogenj je v nekaj trenutkih obšel ta gospodarska poslopja in se takoj začel s strahovito naglico širiti na sosednje objekte, ki so bili kriti s slamo.

Ogenj je uničil štirim posestnikom vse, kar so imeli. Pogoreli so sledeči:

Posestniku Papežu (p. d. Bebru) je pogorela stanovanjska hiša, dva poda, dva hleva, en svinjak in dve kašči. Del Bebrovega posestva in hišo je imel v najemu Feliks Hrovat, ki mu je ogenj uničil popolnoma vse. — Posestniku Hrenu (p. d. Zorinu) je pogorela hiša, kašča, hlev, ki so ga pa deloma rešili, kljub temu, da je bil krit s slamo in je že pol strehe pogorelo, ter svinjak. — Posestnici Benčičevi (p. d. Ribičevki) je začela goreti hiša, ki je bila edina krita z opeko, pa so jo vendar smihelski gasilci rešili. Pogorelo pa je še skedenj, hlev, kašča in svinjak. Zgorelo je popolnoma vse orodje in ves živež. Niti prešiča iz svinjaka niso mogli oteži. — Posestniku Škufci (p. d. Markcu) je do tal pogorela hiša, hlev in svinjaki.

Razumljivo je, da so se pri požaru, ki je nastal prav takrat, ko so se ljudje podali k počitku, strahoviti prizori. Nevarnost je bila, da bi se požar razširil na vso vas. Le skrajni požrtvovalnosti domačinov in gasilcev, ki so obupno branili že užigajoče s objekte, se je zahvaliti, da ni bila katastrofa še večja. Vse strehe v okolici ognjenega gnezda so bile pokrite z mokrimi rjuhami in odejami in moški so jih v največji vročini neprestano oblivali z vodo, ki so jo donasale ženske iz vodnjakov. Živino so spustili na prosto, kokoši so pa večinoma vse zgorele. Samo posestniki Benčičevi je zgorelo 35 kokoši.

Strahoviti žar je takoj opozoril bližnjo in daljnjo okolico, kaj se godi v nesrečni vasi. Povsod je začelo biti plat zvona in so se oglašali gasilski rogovji. Prvi so prihiteli na lice mesta vrli gasilci iz Smihela pri Žužemberku s svojo motorno brigadno. Vkljub težkemu dohodu v vas so v rekordnem času postavili motoriko k močnemu vodnjaku in posrečilo se jim je v najkrajšem času odstraniti najhujšo nevarnost. V tem so že prihiteli žužemberški gasilci s svojimi motornimi brigadami. Vsa sreča, da so zadnja deževja napolnila vsake vodnjake do vrha, da so mogle brigadne delovati. Če bi se ta požar pojavil meseca avgusta, ko so bili vsi vodnjaki prazni, bi bila vsaka pomoč zaman. Kako radi ljudje pomagajo svojemu bližnjemu, so pokazali gasilci iz Brezovega dola, ki so svojo težko

motorno brigadno nesli na rokah skoraj dve uri daleč, da bi pomagali gasiti.

Beda ubogih pogorelcev je velika. Res je, da so bili vsi zavarovani pri »Vzajemni zavarovalnici«, vendar vsa zavarovalnina niti oddaleč ne bo mogla kriti škode, katero cenijo na več kot pol milijona dinarjev. Kako je ogenj nastal, ni bilo doslej mogoče ugotoviti. Sumijo pa vsi, da je bila tukaj, kakor tudi pri vseh prejšnjih požarih v žužemberški okolici na delu zločina roka.

Pogorelece toplo priporočamo usmiljenim srcem. Potrebni so hitre in izdatne pomoči.

Deževni popoldan lahko dobro voljo popolnoma pokvari. Tu pomagajo dobri, osvežujoči

Ki-Ki bonboni, ki človeka v kratkem času razvedrijo in razveselijo

Kdor Ki-Ki zavživa, se dobro počuti
Kdor Ki-Ki zavživa, je dobre volje.

Ki-Ki čudež osvežitve in poživljenja.

PROIZVAJA: UNION, ZAGREB.

Požar v Britofu pri Kranju

Pri gašenju smrtno ponesrečil tesar Jožef Pičman

Kranj, 23. okt.

V Britofu, tam kjer cesta napravi oster ovinek v smeri proti Miljam, ima posestnik in gostilničar Franc Gorjanc p. d. Skrajcar obsežno domačijo, ki je v noči od petka na soboto preteklega tedna postala žrtev in plen požara. Gorjanc ima poleg hiše dva hleva, dva skednja in veliko šupo. Vse gospodarsko poslopje razen hiše je pogorelo. Ker je bilo zidano, krito pa z opeko, objekti niso pogoreli do tal, marveč vse ostrešje. Bila je pa tudi velika nevarnost za hišo, da se vname. Ogenj je nastal na hlevu iz neznanega vzroka in je poleg ostrešja uničil ogromno množino krme, sena, slame in detelje, ker Gorjanc za svoje štiri konje in šest krav rabi veliko krme. Tako je med drugim imel spravljene 20 voz samo ene vrste detelje. Gosilec in sosedom se je posrečilo rešiti vso živino in vse orodje. Škoda na izgorlem ostrešju in uničeni krmi znaša nad 60.000 Din.

Razumljivo je, da so bili pri ognju navzoči najprej britofski gasilci, ki so napeljali cevi s tako hitrostjo kot še nikdar ne in so bili pri ognju takoj ob pričetku požara. Z brigadno so prišli tudi gasilci iz Suhe, pomagali so pa tudi predlaški gasilci, toda brez brigadne. Tako so rešili s skupnimi močmi, vse kar se je dalo rešiti in obvarovati pred ognjem hišo. Ogenj pa je tirjal tudi človeško žrtev. Goreče tramovje ostrešja se je nenadoma nagnilo na drugo stran, kjer je bila zbrana skupina gasilcev. Ti so opazili pretečo nevarnost in zbežali. Med njimi se je nahajal tudi 36 letni tesar Pičman Jožef iz Britofa. Tudi on je hotel zbežati. Pri tem pa se je z nogami zapletel med razne drogove, ki so ležali po tleh in padel. Tako se ni mogel pravočasno vzdigniti in je tramovje z vso težo padlo nanj in mu zlomilo hrbtenico. Poklicali so dr. Bezica, nato pa so ga v soboto s kranjskim rešilnim avto-

mobilom prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Zanj pa ni bilo več pomoči. Zato so ga danes ob 1 zjutraj pripeljali na dom v Britof, kjer je okrog 5 zjutraj umrl kot žrtev pomoči do svojega bližnjega.

Jože Pičman p. d. Štrukljev, iz Britofa, je bil ustanovitelj in prvi načelnik gasilnega društva v Britofu. Po poklicu je bil tesar in je poleg tega posedoval še par njiv. Zapušča ženo in iz prvega zakona 3 otroke. Pokoj njegovi duši.

Pripomniti bi bilo še, da gre vsa pohvala britofskemu gasilec, ki so res z neverjetno hitrostjo prispeli k požaru in tako uspešno gasili in reševali.

Morski vrtnec opustošil tri vasi na Hvaru

Iz Splita poročajo o strašnih posledicah, ki jih je povzročil prejšnji teden morski vrtnec (vodni steber) na otoku Hvaru.

Ponoči je divjala nad Hvarom silna nevihta s točo, dežjem in gromom. Vihar je tresel hiše, narečilo pa je povečal še vodni vrtnec, ki se je dvignil ter se spustil na tri vasi v okolici mesta Hvara. Najhujše je trpela vas Dubajca, za njo pa vasi Milna in Velike Grablje. Ko je opustošil vrtnice te tri vasi se je izgubil v gričih, s katerih so se nato vili silni hudourniki, ki so uničevali vse, kar so dosegli. Voda je rušila zidove, odnašala najbolj debelo kamenje, pulila drevje s koreninami ter povsem uničila polja, večletne kulture tamkajšnjih kmetov. Kjer so bili še včeraj ljubki vinogradi, nasadi bolhača ali oljk, je danes sama

puščava. Ko je divjal vodni vrtnec, so se hiše tresle, kakor bi bile iz papirja. Vrtnec je dvigal težko kamenje ter ga spuščal zopet na tla. Mnoge hiše so poškodovane. V dolžini petih kilometrov ni sedaj niti sledu za prejšnjimi kulturami. Popolnoma so izginiti vinogradi, pa tudi vse drevje, ki je prej raslo tam. Mesto njih leže tam večji ali manjši kamni, ki jih je voda prinesla z gričev. Na nekaterih krajih je kamenje nanešeno meter visoko. Vse kraj izgleda, kakor struga reke, ki je naenkrat usahnula. Kmetje sedaj obupujejo na krajih, kjer so preje cvetele njihove kulture. Posebna komisija primorske banske uprave je preiskala vso škodo, ki je ogromna in se niti preceniti ne da. O tej grozni katastrofi je bilo obveščeno tudi ministrstvo za javne gradnje.

Drzna tatinska tolpa Vlomila v eni noči v 4 hiše

Dolenja vas pri Ribnici, 22. oktobra.

V Prigorici so bile v noči od petka na soboto izvršene drzne tatvine. Več vlomilcev je skozi siloma odprta okna splezalo v več hiš, kjer so odnesli vso obleko, nekaj denarja in živeža. Vlomili so v Pahalovo hišo sredi vasi in odnesli vso obleko, nato v Merkarjevo hišo, kjer so odnesli obleko gospodinje in posteljino. Pri Oražmovih so pobrali

obleko petih oseb do zadnjega kosa. V Nosanovi hiši so se izdali s šepetanjem, pogovarjajoč se, v kateri sobi bi najprej začeli. Tam so jih prepredili. Iz Ljubljane je prišel detektiv s policijskim psom, ki je v soboto ves dan preiskoval in zasliševal. Aretiran je doslej neki pomočnik, ker se je izdal, da je prodal orodje za rezanje šip, noče pa povedati, komu. Preiskava se nadaljuje.

Kongres Zveze mest v Novem Sadu

V nedeljo je bil v Novem Sadu 5. letni redni kongres Zveze mest kraljevine Jugoslavije, v kateri so veljane tudi slovenska mesta. Na kongresu so zastopana tudi naša mesta na pr. Ljubljano zastopa podžupan prof. Jarc ter finančni referent dr. Rant. Na kongresu je bilo zastopanih okoli 50 mestnih občin z okoli 80 delegati. V zvezi s tem kongresom je bila prirejena v Novem Sadu cela vrsta prireditve, da Novosadčani pokažejo gostom, koliko je napredovali in česa je zmogožno njihovo mesto.

Kongres je otvoril predsednik, zagrebški župan dr. Krbeč, ki je pozdravil zastopnika Nj. Vel. kralja generala Pejiča ter zastopnike raznih ministrstev in oblasti. Predlagal je udanostni pozdrav Nj. Vel. kralju, ki je bil z navdušenjem sprejet, prav tako pozdravom brzojava min. predsedniku in notranjemu ministru.

V svojem govoru je dr. Krbeč nato razvijal program Zveze mest ter o splošnih komunalnih problemih naših mest. Poudarjal je zlasti potrebo, da se strogo ločijo dohodki države od dohodkov mest ter da se z zakonom točno opredeli, komu in v kakšne namene naj mestni dohodki gredo. Najvažnejše pa je vprašanje zakona o mestnih občinah. Zveza je že opozorila v zadostni meri razne činitelje, kakšna naj bodo načela pri tem zakonu, da bodo koristila mestom v napredek. Na predlog saskškega župana Ružiča je bil nato sprejet absolutni odbor.

Sklenjeno je bilo tudi, da Zveza mest osnuje

lastno glasilo. Sprejetih je bilo nato sedem resolucij, ki se bodo izročile vsem odločujočim činiteljem in ki jih bodo informirale o zahtevah jugoslovanskih mest.

Gostom na čast je bil prirejen svečan banket, po banketu pa so odšli na razne izlete v okolico, zlasti na lepo Fruško goro.

100-letnica gimnazije

Kragujevac, 20. oktobra.

»Slovenec« je že poročal, da bo tukaj v dneh 4., 5. in 6. novembra t. l. proslava stoletnice obstoja najstarejše gimnazije v Jugoslaviji, iz katere je vzklija pravzaprav srbska inteligenca, ki je potem navdušila srbski narod za osvoboditev izpod turške jarma.

Ker je Kragujevac — kot nekdanja prestolnica male Srbije — še sedaj vsem Srbom kakor punčica v očesu, se za to proslavo pripravljajo velike svečanosti. Mestno načelstvo je ravno kar na novo pretlakovalo ulico z granitnimi kockami ter naredilo pred impozantnim poslopjem novo škarpo itd. Za obisk je dovoljena po vseh železniških četrtskino vožnja (okoli 120 Din tja in nazaj), državni uslužbenci pa imajo glasom odloka ministrskega sveta št. 1617-33 odobren dopust, od 2. do 8. nov., ne da bi se jim to štel v redni dopust.

Ker je v Kragujevacu najštevilnejša slovenska kolonija — blizu 2000 — je za Slovence najlepša prilika, da izrabijo to ugodnost za obisk svojcev. Tozadevne legitimacije se dobe pri vseh podružnicah »Putnika«, pojasnila pa daje iz prijaznosti (znamka za odgovor!) Dragotin Gobec, Kragujevac, Knez Mihaelova ul. št. 32. —

Ljubljanske vesti:

Sledovi starega pokopališča

Ljubljana, 23. oktobra.

Na Zaloški cesti se gradnja nove tramvajske proge s precejšnjo hitrostjo nadaljuje ter kopleje danes delavci že blizu Sarabona. Prekopano je tudi izogibašče pred bolnišnico, kjer bodo prihodnje dni že montirali nove tračnice. Tračnice pa leže pripravljene še naprej ob progi. Do sv. Petra cerkve se sedaj vrši redni tramvajski promet, pozneje pa bodo morali potniki prestopati, zdaj na enem, zdaj na drugem kraju.

Ko so danes dopoldne delavci kopali temelje v bližini sv. Petra cerkve za novo krožno progo, so v globini kakšnega pol metra naenkrat našli sledove nekdanjih zločinov ali pa davnega bojišča, pa so jim bolj učenj povedali, da so to ostanki nekdanjega pokopališča, ki se je raztezalo okoli sv. Pe-

tra cerkve. Po uničenju Emone je bilo krog te cerkve sploh prvo pokopališče v Ljubljani, saj je svetega Petra fara tudi ena najstarejših na bivšem Kranjskem. Med starejšimi farani se vedno živi izročilo o pokopališču okoli farne cerkve. Ko pa je Ljubljana ustanovila sedaj že opuščena pokopališče pri Sv. Krištofu, so ljudje pričeli opuščati šentpetersko pokopališče, ki je počasi zapadlo pozabljenju. Starejši ljudje vedo tudi, da so že tedaj, ko so gradili staro tramvajsko progo, torej pred kakšnimi tridesetimi leti, tudi odkopali precej človeških kosti in kadar grade sedaj v bližini šentpeterske cerkve kakšno napeljavno, kanal ali polagajo temelje novim stavbam, skoraj redno nalete na sledove nekdanjega pokopališča.

Izkopane kosti bodo znova pokopali na pokopališču pri Sv. Križu.

policije, naknadni komisiji pregled onih motornih vozil, ki služijo za obrtno prevažanje oseb (avtotaksi, avtobusi). K temu pregledu imajo pripeljati svoje avtomobile avtoizvoščki in lastniki avtobusov iz cele banovine, katerih vozila se niso bila pregledana za II. polletje 1933 in ki nimajo v knjižici uradno potrjeno rabno odobritev za izvrševanje prevoznih obveznosti za II. polletje 1933. Avtotaksi in avtobusni podjetniki, ki svojih vozil ne bodo pripeljali k pregledu, bodo kaznovani in njih vozila odstranjena iz prometa. Letočasno pregled za nova še nepreizkušena motorna vozila, odnosno za vozila, ki so bila doslej v popravilu.

Uprava policije v Ljubljani.

Preteklo zimo je prenočil v neki gostilni v Ljubljani — menda v Kolodvorski ulici — Körner (Kerner) Stanislav. Pri vrtarju je pustil vse svoje stvari: rojstni list, delavsko knjižico nekaj stenskih podob. Pozabil je pa naslov gostilne. Prosim, da se zglašite vsak, komur je kaj znano o teh stvareh, na naslov: Samostan Pleterje, Sent Jernej. Vsi stroški bodo povrnjeni.

Napad na cesti. V nedeljo popoldne so neki hlapci napadli na Vidovdanski cesti 28-letnega delavca Jožeta Jakliča iz Most, Tovarniška cesta 7. Jakliča so tako pretepli, da je moral v bolnišnico, ker ima poškodbe na glavi.

Dvoje zastrupljeni z zdravili. Včeraj sta se zatekli v bolnišnico kar dve ženski, ki sta se zastrupili z zdravili. Na trgu je kupila 52-letna žena sodnega sluga Marija S. z Jegličeve ceste neke koreninice iz katerih je kuhala čaj ter ga pila, misleč, da je to najboljše zdravilo proti želodčnim boleznim. Doma pa je pričela močno bruhati ter so se pokazali na njej znaki zastrupljenja. Morala je v bolnišnico. — Včeraj pa je reševalni avto prepeljal v bolnišnico 65-letnega vpokojenčeve ženo Marijo Č. Ta je kot sredstvo proti želodčnim boleznim pila neko opijavo raztopino ter so se tudi pri njej pojavili hudi znaki zastrupljenja ter je tudi ona morala v bolnišnico.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20

Torek, 24. oktobra: V AGONJI. Gostovanje drame v Celju.

Sreda, 25. okt. SONATA STRAHOV. Red Sreda. Četrtek, 26. okt. PRAVICA DO GREHA. Izven. Znižane cene.

Opera

Začetek ob 20

Torek, 24. oktobra: HALKA. Red B. Sreda, 25. okt.: OL-OL. ZAČARANI PTIČ. Red A. Četrtek, 26. okt. HALKA. Red Četrtek.

Začetek šahovske sezone v Ljubljani

V času smo, ko se začne zopet redno šahovsko življenje. Šah je blizu umetnosti in vzbudila so ga že množice. Prav je rekel naš vele mojster dr. M. Vidmar, da naj bo šah naša narodna igra, ki bo zatrla pijančevanje in kvartanje. Utraja mu pot v propagandnem in pedagoškem oziru in nekateri klubi že sejejo z uspehom. L. Š. K. se kot eden vodilnih klubov zaveda svojih dolžnosti. Prireja bo turnirje, brzturnirje, simultanke, matche in morda učne tečaje. Vendar pa zavisi uspeh teh prireditelj zelo veliko od števila, zanimanja in discipline članstva. Vsek slab ali dober šahist ali pa tudi samo prijatelj šaha je dobrodošel.

L. Š. K. razpisuje vsakoletni splošni turnir. Udeležiti se ga lahko vsak član, ki nima kakšne višje kvalifikacije. Prijave naj se pošljejo pisмено na naslov: prof. dr. Tone Bajec, kavarna »Evropa«, najkasneje do 2. novembra. Na ta dan bo ob 20 istotam sestanek za vse prijavitelje, kjer se bo natančno dogovorilo glede turnirja, plačevalo prijavino, ki znaša Din 5 in kavčico Din 15; nato bo zbiranje in event. začetek prvega kola. Če bo večje število prijaviteljev, se bo igralo v dveh skupinah.

Splošni turnir je prva resna preizkušnja vsakega šahista. Tu se pridobi šele več izkušenj in rutine, pa tudi pravico za vstop v ožji turnir t. j. drugi razred, če le doseže zato potrebne dve tretjini možnih točk.

V petek, 27. okt. bo v kavarni »Evropa« ob 20 zvečer prvi brzturnir za drugi razred. Udeležiti se ga more vsak član, ki nima kvalifikacije za prvi razred (glavni turnir). Prijavljalo se bo pred pričetkom turnirja. Prvi trije zmagovalci tega brzturnirja si bodo pridobili pravico igrati na onem prvega razreda, dočim bodo zadnji trije na prvorazrednem brzturnirju padli v drugi razred. To izmenjavanje bo povzročilo, da bo boj še srditejši in zanimivejši. Ta delitev je potrebna naprej radi velikega števila udeležencev, pa tudi boljše je, če so turnirji izenačeni. Ti brzturnirji se bodo vršili vsak mesec in sicer, če le bo mogoče, za prvi razred vsak prvi petek, za drugi pa vsak tretji petek v mesecu. Novi člani se lahko vpišejo vsak večer v kavarni »Evropa« v Ljubljani.

Naznanila

Hranilni in posojilni konzorcij, kreditna druga državnih uslužbencev v Ljubljani, ima svoj izredni občni zbor v ponedeljek, dne 13. novembra t. l. ob 20 v magistratni posvetovalnici, Ljubljana, Mestni trg. Dnevni red: 1. Čitanje Zvezinega akta in poročila o reviziji zadruge; 2. Sprememba pravil; 3. Služajnosti. — V služajni nesklepnosti bo pol ure pozneje istotam drug izredni občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepal veljavno ne glede na število prisotnih članov.

Mariborske vesti:

Mladina se poklanja svojemu vladiki

Delavci na polju katoliške prosvete v župniji Materje Milosti so imeli v nedeljo v svoji sredi dragega gosta. Posetil jih je prevzvišeni vladika lavanjski dr. Ivan Jožef Tomažič, kateremu se je v Mladinskem domu v Cvetlični ulici poklonila Katoliška akcija frančiškanske župnije ter novoustanovljeno narodno in glasbeno društvo »Danica«. Prevzvišenega, ki je dospel v spremstvu stolnega župnika, kanonika msgr. Umeke in župnika frančiškanske župnije p. Valerijana Landerotta, je sprejela množica v nabito polni dvorani z vso radostjo in spoštovanjem. Pozdravil ga je naj-

Proslava čehoslovaškega narodnega praznika v tukajšnjem gledališču bo v soboto 28. oktobra. Vpizori se kolektivna drama čehoslovaškega pisatelja Karla Čapka »R. U. R.«. Režira J. Kovič, nastopi ves ansambl in velika komparzija.

Otroška misijonska pobožnost. V nedeljo popoldan ob treh so napolnili stolnico šolarji osnovnih in meščanskih šol. Zbrali so se k misijonski pobožnosti. Prišel je tudi prevzvišeni vladika dr. Ivan Jožef Tomažič v spremstvu stolnega kapljarja, duhovščine in bogoslovcev. Prevzvišeni je otroke nagovoril s prisrčnimi besedami. Izrazil je svoje veselje nad tem, da so se zbrali v tako velikem številu. Nato je g. Kolenc, tainik KA, v daljšem govoru naslikal žalostni položaj poganjskih otrok, požrtvovalnost misijonarjev in misijonark ter podal nekaj junaških otroških zgledov iz misijonskih dežel. V zvezi s tem je otroke vzpodbujal k molitvi za misijone. Po pridigi so bile pete liturgije z blagoslovom in nato darovanje za misijone. Pele so gojenke šolskih sester.

Blagoslovitev stolničnih orgel. V nedeljo dopoldne se je vršila v stolnici lepa slovesnost. Prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič je slovesno blagoslovil popolnoma prenovljene stolnične orgle. Po blagoslovitvi, ki se je vršila ob 10, je prisostvoval slovesnemu sv. opravilu, ki ga je ob asistenci opravil stolni dekan in kanonik dr. Maks Vraber.

Krasen uspeh šentlenarčanov. Prosvetno društvo »Zarja« iz Sv. Lenarta je preteklo nedeljo gostovalo v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Vpizorili so »Črni križ pri Hrastovcu«. Dvorana je bila nabito polna, kakor že dolgo ne. Prireditelj so posetili odlični gospodje, med drugimi tudi zastopnik prevzvišenega škofa stolni kanonik Franc Časl, stolni kanonik Rudolf Janežič, ravnatelj dr. Josip Tomineš, višji sodni svetnik dr. Travner. Navzočna sta bila tudi avtor povesti sodni svetnik dr. Ožbald Ilauunik in dramaturg bogoslovec g. Davorin Petančič. Uvodoma je neutrudno vneti režiser kaplan g. Zdravko Kordež pozdravil občinstvo ter omenjal kraje, kjer se vrši zgodovinsko dejanje igre. — Akoravno smo nekoliko s strahom pričakovali nastopa teh kmetskih igralcev, vendar lahko ugotovimo, da je bil strah neupravičen. Čeravno se ti fantje in dekleta ukvarjajo s trdim kmetskim delom, zaposleni od zore do mraka, so nastopili zelo sigurno in z malimi izjemami dovršeno. Igrali so zelo živahno in zlasti prizor skakačev je bil dobro podan. Vsa čast vrlemu režiserju in igralcem ter igralkam! Še na svidenje!

Novo šolsko leto na državnih nižjih gozdarstvih. Novo šolsko leto se prične 13. novembra. Sprejme se 20 gojencev in sicer 8 v enoletno šolo in 12 v prvi razred dvoletne šole. Pouk se deli: v enoletno šolo za one kandidate, ki imajo samo osnovno šolo in v dveletno šolo za one kandidate, ki so dovršili dva razreda klasične gimnazije, realne gimnazije ali tri razrede meščanske šole. Prosilci z ljudskošolsko izobrazbo morajo s sprejemnim izpitom dokazati, da imajo znanje v osnovnih šolskih vedah. V prvi vrsti se bodo sprejeli sinovi malih in srednjih posestnikov, ki ostanejo na gozdnem posestvu kot bodoči gospodarji. Kandidati izpod 16 in nad 24 let se ne sprejmejo. Šola

prej v vznešenih besedah predsednik »Danice«, sledila sta dve lepi deklamaciji, poklonitev vseh prosvetnih društev in KA pa je izrekel v globokem in pomembnem nagovoru bivši narodni poslanec Franjo Zebot. Sledila je lepo uspeša spevoigra »Srce in denar«, odmore med posameznimi programnimi točkami pa je izpolnil izvrstno izvežbani orkester »Danice«. Daničarji so izročili Prevzvišenemu lep venec cvetja, nakar se je vladika vidno ginjen v prisrčnih besedah zahvalil ter navdušeno zlasti mladino za neumorno delo na polju krščanske prosvete.

je združena z internatom. Pridnim in ubogim prosilcem se bodo po možnosti dovolila popolnoma ali do polovice prosta mesta. Oskrbnina za internat znaša mesečno Din 500. Prošnje je vložiti do dne 30. oktobra pri upravi šole. Potrebne priloge: krstni list, zadnje šolsko izpričevalo ali odpustnica, zdravniško spričevalo, navedeno spričevalo in izjava svojcev ali varuha z obvezo za plačevanje oskrbnine.

Na domači zemlji. Včeraj je bilo prepeljano v Maribor truplo pokojne 35 letne soproge sprevednika dr. železnice gospe Ane Hazo. Pogreb blage rajnice bo danes ob 15.30 iz mrtvašnice na mestno pokop. Mšče. Naj počiva v miru, žalujočim naše sožalje!

Na Pohorskem domu nekaj novega. Kaj pa? Povečanje kuhinje, zraven točilnice, preselitev lovske sobe na južno stran in — nova oskrbnica. Ta preureditev idiličnih prostorov je bila nujno potrebna. Bivša lavska soba, ki ni imela nobenega razgleda, je dala polovico kuhinji, polovico pa novi točilnici (kmetski sobi), sama pa se je preselila na južno stran in se je preuredila iz veže pri stranskem vhodu in iz ene sobice. Skoz stekleno steno pa se gledata v najboljšem sožitju velika in mala obednica. Nova oskrbnica, gdna Katrica Kamenškova, absolventinja hotelskih šol z večletno prakso, je por. k. da je Dom s takimi izpremembami veliko pridobil za svoj nadaljni napredek.

Uredništvo »Nedelje« in tajništvo KA bo od sedaj naprej v stolnem župnišču (Slomškov trg 20) in ne več na Aleksandrovi 6.

Zveza Maistrovih borcev obvešča vsa ona društva, ki so povabljena na sestanek 26. oktobra, da se vrši seja ob 20 v lovski sobi hotela »Orel«.

MSK obvešča članstvo, da se vršijo gimnastične vaje za smučarje vsako sredo ob 20 v dvorani hotela Zamore.

Kolesarji in kočijaži naj dvignejo tablice do 1. novembra pri predstojništvu mestne policije, soba 18.

Pozdravljena sta darovala po mariborski podružnici »Slovenca« ugledni mariborski vrtinar Urbanek Din 50 in neimenovana dobrotnica prav tako Din 50. Bog plačaj!

Staro mater ustrelil. Pred tukajšnjim malim senatom se je včeraj zagovarjal Zeko Herman, ključavničar iz Murske Sobotice. Dne 28. decembra lanskega leta je popravil staro puško ter pri tem ravnal tako neprevidno, da se je orožje sprožilo ter je strel usmrtil njegovo staro mater. Radi neprevidnega ravnanja je bil obsojen na dva meseca zapora, pojdno na dve leti.

Z vlaka padel. Huda nesreča se je pripetila v nedeljo na Pragerskem in le slučajno se ni končala usodno za človeško življenje. Konduktier Vincenc Otolani, ki je spremljal osebni vlak, je premalo pazljivo skočil na premikačič se vagon. Zdrsnilo mu je ter je priletel z viška na progo s precejšnjo silo, da si je poškodoval glavo in roke.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 24. oktobra ob 20: GOSPODA GLEMBAJEVI. Red C.

Sreda, 25. oktobra: Zaprti. Četrtek, 26. oktobra ob 20: VODA. Red A.

Celje

Misijonsko predavanje, ki se je vršilo na predvečer misijonske nedelje v veliki dvorani Ljudske posojilnice, je privabilo lepo število prijateljev misijonskega gibanja. Svetovno znani učenjak g. p. Šebesta je ob spremljevanju številnih skioptičnih slik podal navzočim nazorno sliko iz življenja pritlikavih Pigmejcev. Za lepo uspešno predavanje je občinstvo nagradilo g. predavatelja z dolgotrajnim odobravanjem. Žal, da je bilo predavanje prepozno naznanjeno, sicer bi se ga bilo gotovo udeležilo veliko več ljudi.

Koncert na kromatični harmoniki je priredil v soboto zvečer v mestnem gledališču v korist dijaškemu podpornemu društvu g. Milan Stante. Mladi umetnik, ki je prejel že pri tekmi harmonikarjev v Ljubljani lepo priznanje in nagrado, je v splošno zadovoljnost prijateljev glasbe zaigral na tem instrumentu dovršeno nekaj težjih in lažjih glasbenih komadov. Udeležba pri koncertu je bila zadovoljiva.

Poročili so se: g. Hajsinger Stahislav, kovinar v Gaberju in gdč. Rijavec Alojzija, pletilja v Celju. Dalje so se poročili g. in gdč. Stipar Josip, pos. sin iz Sv. Jurja v Slovincih in Zaje Neža, kuharica v Celju; Znidar Martin, tov. del. v Liseah in Dolenc Ana, šivilja v Košnici. Mladim novoporočencem želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

Skiopitno predavanje o Julijskih Alpah. Savinjska podružnica turistovskega kluba Skala priredi v petek, dne 27. t. m. v mali dvorani Unionski skioptično predavanje o Julijskih Alpah. Predaval bo g. dr. H. Tuma iz Ljubljane. Začetek predavanja točno ob 8 zvečer.

Javna zahvala. Prebivalci stanujoči v hišah št. 8 in 10 v Komenskega ulici, se na tem mestu javno zahvaljujejo g. Arku Vojku, lekarnarju v Zagrebu, lastniku omenjenih hiš, ker je vsem najemnikom, ki so trpeli pri zadnji veliki poplavi, popustil najemnino za mesec oktober.

Mestni avtobusni promet na progi Celje—Laško, ki je bil od zadnje velike povodnji ustavljen, od včeraj dalje zopet redno obratuje. Dokler ne bo zgrajen most čez Savinjo, bo za ta avtobus postajališče na Bregu.

Zaplenjeno kolo. V nedeljo je pri savinjskem brodu stražnik zaplenil nekemu moškemu kolo znamke »Puch«, tov. štev. 27.618, vredno okrog 800 Din. Da je imel možakar slabo vest, je dokaz v tem, ker se je stražniku, ki ga je hotel legitimirati, takoj izmuznil in pobegnil.

Najdena ročna torbica. V soboto je bila najdena na križišču Kralja Petra ceste in Prešernove ulice ženska ročna torbica.

Ptui

Agrarna reforma. Radi končne ureditve agrarno-spornih odnošajev na Herbersteinovem velepossestvu v Ptuj, je banska uprava v Ljubljani odredila tozadevno razpravo, ki se vrši v sredo, dne 25. oktobra t. l. dopoldne na mestnem magistratu v Ptuj. Razprave se morejo udeležiti oni agrarni interesi, ki so dobili za razpravo pisмено vabilo.

Nevarna krava, vrela voda... Simon Polanec, kočar v Dobravi ima hudo kodo. Napadla ga je z rogovi in ga tako nevarno obdelala, da je obležal hudo poškodovan. Zlomila mu je tudi levo roko. — Ivana Haas, žena zidarja iz Ptuja, se je polila z vrelo vodo in dobila nevarne opekline. Oba ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

Smrtna kosa. V ptujski bolnišnici je umrla vsled vnetja možganov 4-letna Ana Šperah, hčerka posestnika iz Podlehnikla.

Mala Nedelja

V Moravcih se je ponesrečil v ponedeljek, 16. okt. krščanski mož in posestnik Ignac Lašič, ko je nesel iz vinograda zadnjo brento, natičeno z grozdem. Hotel se je oddahnuti pri nekem studentu oziroma vodnjaku, a je izgubil ravnotežje ter strmoglavil v studenec. Bog bodi milostljiv njegovi duši, ostale pa naj tolaži!

Imamo šolske počitnice, 1 teden zaradi trgatve, toda o smola, dobili smo grdo vreme, da bo splavalo po vodi: počitnice in trgatve. Letos bo tudi sicer z vinskimi pridelkom tako slaba, kakor že dolgo ne, — denarja pa nikjer in od nikoder.

Cene vinu se sučejo tudi pri nas okrog 10 Din. Pa še kupice vina in cigare je treba za — aro. Skorci nam delajo precejšnjo škodo. Ti se ne zmejnijo za ceno, ampak kar naravnost krajejo.

Kakor se govori, dobi naša pošta zvezo z Ljutomerom tudi z dnevno vožnjo. Potrebna nam je res, posebno po zimi in v slabem vremenu. Ni šala priti v Lotmerk o pravem času, če imaš opraviti v zgodnjih urah pri raznih oblastih, ker pot se vleče dobre tri ure ali pa še več, kakoršna pač je.

Kamnik

Blitrica ruši... Že zadnji smo poročali, da je Blitrica napravila veliko škodo v Stranjah, kjer je odnesla mnogo sveta in pri tem ogrožala hišo tovarniškega delavca Tomaža Smolnikarja. Iz ogrožene hiše so odnesli vse, kar so v naglici mogli, in malo kasneje, ko si je posebna komisija ogledala in ocenila škodo ob Blitrici, je poslopje zgrmelo na kup. Valovi so odnesli leseno tramovje in kmalu se ne bo poznalo, kje je stala hiša, katero je lastnik sam zgradil.

Vam v veselje, a nam v čast

služi obleka iz naših tkanin izdelana v našem ateljeju. Vabimo Vas, da si našo izbiro ogledate. Ugajala Vam bo.

Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova c. 3

Proslava čehoslovaškega narodnega praznika. Konzulat CSR v Ljubljani je čast sporočiti, da priredi konzul v soboto, 28. oktobra, na dan čehoslovaškega državnega praznika recepcijo na Erjavčevi cesti št. 21, I. nadst., od 17. do 19. ure. Na to proslavo si dovoljuje konzul vabiti vse pripadnike CSR in prijatelje čehoslovaškega naroda.

Spored slavnostnega koncerta v proslavo čehoslovaškega narodnega in državnega praznika, ki se vrši v petek, dne 27. t. m. ob 20 v veliki Unionski dvorani. Koncert otvori pomnoženi operni orkester pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Polića s Smetanovo simfonično sliko Višehrad. Za tem ima slavnostni govor poslovodni podpredsednik Lige dr. Egon Stare, po govoru, državne himne, nato pa zapoje ga. Vilma Thierry-Kavčnikova zadnji prizor iz opere Libuša, v katerem Libuša prorokuje slavno bodočnost češkega naroda. Spremljevanje ima operni orkester. V II. delu zapoje tenorist Frel Ivan po 1. Lavčev in Pavčičev samospev ter 3. Gotovčev samospev. Zatem nastopi zapet ga. Vilma Thierry-Kavčnikova z 2. samospevoma iz bogate zbirke Vitez-slava Novaka. Oba solista spremlja na klavirju dr. Danilo Švara. Sklepno točko slavnostnega koncerta ima zopet operni orkester in sicer zaigra Beranovo Legendo za veliki orkester in Dvorakovo močno overture Karneval. Opozorjamo, da so vstopnice v predprodaji v Matični knjižarni.

Deja v Ljubljani. Ljubljana, ki je zaprta z zatvornico v Trnovem, se je v sredi mesta že toliko odtekla, da so mogli včeraj delavci Ljubljanske gradbenice družbe nadaljevati s končnim podbetoniranjem osrednjih opidnikov frančiškanskega in čevljarskega mostu. Čimdalje bolj so v strugi vidne ogromne količine gramoz, peska, mivke pa tudi velikih kamnov, ki jih je nanesla za septembarsko tudi zadnja, oktobrska povodenj. Pod frančiškanskim mostom ter nižje dol je struga skoraj suha, od zmažkega mostu dalje pa še stoji pol do en meter visoko.

Združenje trgovcev v Ljubljani, prosi vse cenj. gr. člane, da se blagovolijo čimprej odzvati akciji za poplavljenje, ker želi uprava čimprej zaključiti svojo zbirko.

Naknadni pregled motornih vozil. V petek, dne 27. oktobra 1933 od 9—12 bo v Ljubljani šahičeva ul. 5 pred poslopijem Utrave

Huangho - najstrašnejša reka tega sveta

„Velika in neumljiva so dela Tvoje roke!“

sveta

Pokončala je 50 tisoč Kitajcev!

Avgusta meseca je dolino ob Huangho obiskala strašna povodenj, pri kateri je izgubilo življenje okoli 50.000 Kitajcev. Podrobno poročilo o tej katastrofi prihaja v Evropo šele v zadnjem času. Poročila potrjujejo mnenje, da je veletok Huangho najstrašnejša reka na svetu. Od leta 602 pr. Kr. je svoje ustje desetkrat menjal, in sicer v severni širini od 33,5—39 stopenj. Do leta 1852 se je reka Huangho zlivala v Rumeno morje. Po tem letu se zliva v zaliv Čili. Razdalja med nekdanjim in sedanjim ustjem znaša 450 km. Ako pomislimo, kakšna daljava je to, si lahko saj približno predočimo, kakšno škodo je reka napravila in kako velik kompleks ozemlja je popolnoma uničila.

Pri letošnji povodnji se je zdelo, kakor da se hoče Huangho obrniti v strugo, po kateri je tekla do leta 1852. K sreči ni prišlo tako daleč. Kljub temu lahko govorimo o nenavadni katastrofi.

Misionarji Franc Giot, Karel Syga in Karel Weber so priobčili te dni v misijonskih zvezkih podrobna poročila o tej silni nesreči. O. Giot S. V. piše med drugim:

»V času poplave sem bil skoraj neprestano na jezu in videl sem revščino, kakršne še nikoli. Treba je vedeti, da je jez oddaljen od redne struge reke nič manj kakor 15 km. V tem prostoru med jezo in reko stoji neštene vasi, raztezajo se polja z najboljšo zemljo. Vse te vasi je voda uničila v nekaj dneh. Večino jih je zagrnila voda, jih podrla, druge je zopet zasul pesek. Polja so pokrita z grdim blatom in če je kje ostalo kaj žita, je neuporabno. Živina je po večini poginila v vodi ali pa radi lakote. Ko so se ljudje vrnili, so po 3, 4, 5 in tudi 6 dni čepeli na razvalinah svojih domov, ne da bi kaj jedli. Kdor je imel s sabo morda kaj pšenice, jo je pričel zobati, drugi so zopet jedli melone, ki jih je pustila voda. Nikjer ni bilo pitne vode, povsod samo debelo rumeno blato. Brez hrane, brez pijače in ne da bi spali ne ponoči, ne podnevi, so ti nesrečni ljudje v

dežju in tudi v vlažnih nočeh preživeli strašne dni. Bil sem na jezu, imel sem s seboj nekaj kruha, ki sem ga razdelil med reveže. Videl sem prizore, ki so mi trgali srce. Tri dni sem se trudil, dokler nisem končno za 35 dolarjev dobil na posodo ladjo, s katero sem rešil saj nekaj Kitajcev. Šele, ko sem se z ladjo odpeljal od jeza, sem mogel spoznati, kako strašna je takšna vodna katastrofa. Samo v mojem okraju je reševalo nesrečne ljudi 30 ladij noč in dan. Vsaka ladja je pripeljala s seboj na obrežje 50—100 rešencev. Mnogi od teh so se s svojo usodo vdano sprijaznili, drugi zopet jočejo, otroci vpijejo in vzdihujejo. Ženske vidijo, kako se v lahki obleki, ki je vsa mokra in pokrita z grdim blatom, vlečejo iz močvirja in nosijo na rokah bolne in lačne otroke. Tiščejo jih na prsih in v naročju. Tega prizora ne prenese noben mož. Toda ko človek sliši mlade in močne fante, ribiče in krepke moške ter starčke jokati in vzdihovati od bolečin, tedaj mu odpovedo noge in mozek.

Dne 15. avgusta so pričele vode upadati in tuptam so se kmalu pojavile prve sipine iz vode. Sam pesek! To ni tisti pesek, ki vsebuje saj nekaj rodovitne zemlje, temveč sam gorski pesek. Šele zdaj, ko so vode upadle, se prikaže nesreča v vsej goloti. Rodovitna zemlja je pokrita s plastjo peska, ki je 3 m debela. In to v razdalji 15 km na obeh obrežjih silnega Huangho. Nikdar nisem prej mislil, da je mogoče v tako kratkem času uničiti toliko ljudi. Skrb me tudi usoda misijonov in škoda, ki je te zadela. Do 15—20 misijonskih postaj je bilo samo v mojem okraju uničenih. V pesek so zakopane tudi cerkvice. Mnogo kristjanov je prišlo k meni v mesto Linče iskat prvo pomoč. Po večini pa se kristjani sploh niso pokazali. Kam so šli. Mogoče so se preselili v Honan. Slišal sem tudi od drugih, da se sploh ne nameravajo vrniti, saj so se zgrubili. Morda bodo sami beračili, ali pojdejo za delavce k posestnikom v druge kraje. Ko mislim, kako množica bednih kristjanov išče kruha in obleke, brez vsake podpore, mi je hudo pri srcu.

Ljubi Bog, pojdi ti z njimi in ohrani si jih zase sredi tujega ljudstva, ohrani jim vero. O Bog, kar ti storiš, je prav storjeno. Velika in neumljiva so dela Tvoje roke!

Nobelovo nagrado prejme

Iz Kopenhage poročajo, da je karolinški zavod sklenil podeliti Nobelovo nagrado za medicino in fiziologijo profesorju Tomažu Huntu Morganu, ki poučuje na »California Institut of Technology v Pasadena«. Huntu Morganu je bila podeljena ta čast združena z lepo denarno vsoto za njegova dela na področju dedne funkcije hromosomov. Seje kolegija, ki podeljuje Nobelovo nagrado, se je udeležilo 20

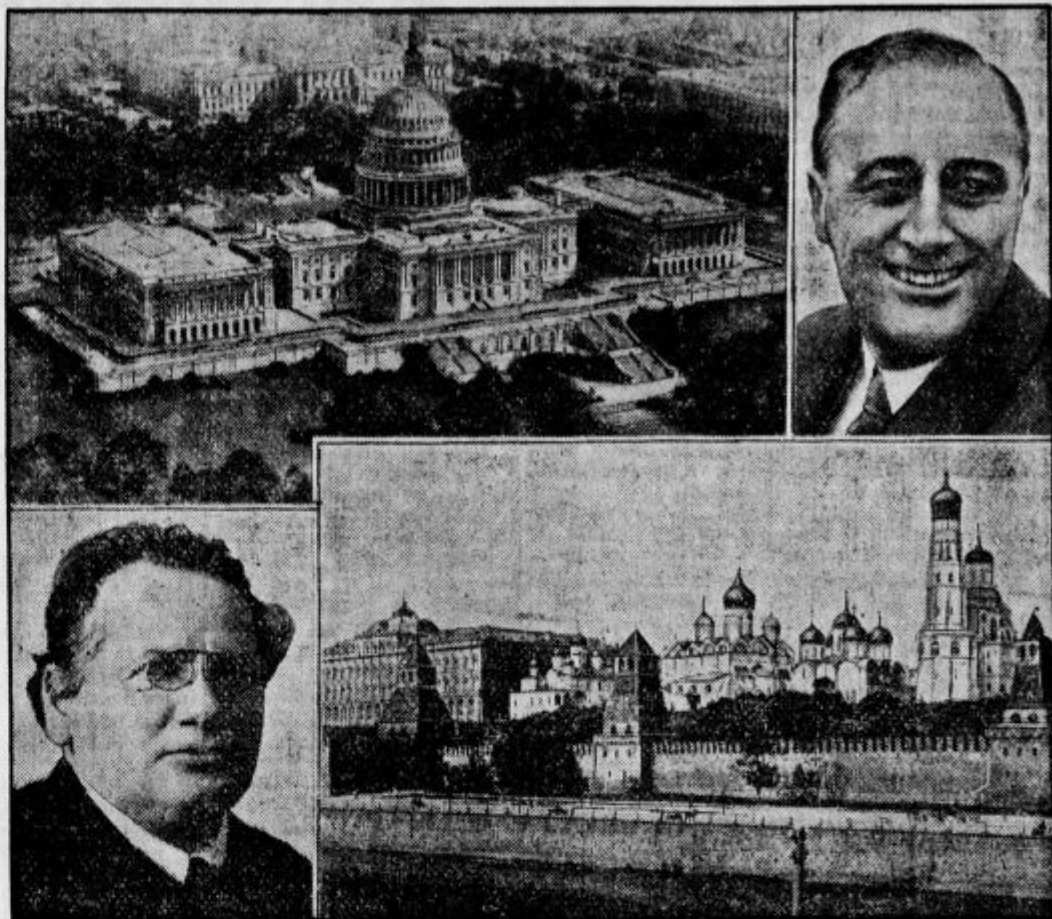
Dan sv. Frančiška

Francoška Liga prijateljev živali je proglasila dan sv. Frančiška 4. t. m. za svoj praznik. Veliki ubožec je imel rad »mlajše brezbesedne brate in pomočnike človeka«. Vsi člani Lige so obvezani storiti na ta dan katerokoli prijaznost živali: jo peljati k živinozdravniku, če je bolna, očediti kletko ali hlev, privoščiti psu čuvaju dober grizljaj in slično.

10 dni zapora za „Živio Hitler!“

32 letni Karel Letz je kaj rad zahajal iz Češko-slovaške na Bavarsko. Ko se je nedavno vračal iz Nemčije, je pozdravil dva češkoslovaška carinika z »Heil Hitler!« (Živio Hitler!) Ti so ga naznanili policijskim oblastvom in sodišču v Plznu ga je obsodilo na 10 dni strogega zapora radi omenjenega vzklika.

Amerika prizna Sovjetsko Rusijo

Ameriške Združene države so 1. 1917. prekinile diplomatske odnose do Rusije. Zdaj je predsednik Roosevelt povabil Ruse na razgovor z namenom, da bi se ti odnosi zopet vpostavili. Levo spodaj: Litvinov, ljudski komisar za zunanje zadeve, ki odpotuje v kratkem v Washington, poleg njega Kremelj v Moskvi, kjer so nastanjena skoraj vsa ministrstva. Zgoraj levo: Capitol, sedež predsedstva Združenih držav, na desni: Roosevelt.

Mussolinijev strah pred Slovani

„Povsod vidite kulturne samce“

»Popolo d'Italia« je nedavno priobčil Mussolinijev uvodnik o stalnem nazadovanju števila rojstev v Italiji v zadnjih letih. Leta 1924. je znašalo število rojstev 1.124.470, 1. 1932 je nazadovalo na 992.049. Med tem nazaduje število smrtnih primerov npr. merno bolj počasno. Zato kaže leto 1932. v primeri z 1924 velik primanjkljaj, ki znaša do 77.000 ljudi.

»Se ena ali dve slični etapi.« kliče Mussolini, »in bomo postali enaki sedanji Franciji.« Samo južna Italija kaže napredek. Brez nje bi moralo znašati prebivalstvo države samo do 30 milijonov ljudi. Sploh so postale številne družine značilne za »preprosto ljudstvo«. Vsi, ki hočejo biti izobraženci, ne

marajo več kakor enega ali dva otroka. Ta žalosten pojav je posledica sebičnosti staršev, ki se bojijo za lastno udobno življenje. »Pojdite v gledališče ali kinematograf,« piše Mussolini, »in si oglejte dražje prostore: lože in prve vrste sedežev v parketu. Povsod boste videli »kulturne« samce ali zakonce brez dece.« To stanje ogroža vso bodočnost italijanskega ljudstva. »Kaj pomenijo naših 42 milijonov prebivalstva napram 200 milijonom Slovanov, ki se pomnožijo od Urala do Jadrana za osem do deset milijonov letno! Priznati moramo, da smo prešibki. Isto moramo ugotoviti, če se spomnimo na 70 do 80 milijonov med Baltičkim morjem in Brennerjem stisnjenih Nemcev. In kaj bi govorili o Japoncih, ki imajo zadosti delavcev in vojakov, da bi podvrgli tri celine. Italija je v veliki nevarnosti. Če nečepo Italijani žalostno poginiti, se morajo pomnožiti.

Jugoslavija ni draga dežela

Zenevski »Mednarodni pregled dela« je objavil pregled svetovnih cen 14 najvažnejših živil: kruha, moka, masla, govedine, bravnine, svinjine, krompirja, masti, sladkorja, kave, sira, mleka, riža in jajc. Stavil je na temelju teh podatkov poučno razpredelnico, ki ugotavlja količnik draginje v posameznih državah. Najbolj poceni živijo Estonci, kjer zapravi povprečen konzument dnevno za omenjena živila po 17 fr. 75 cent. Jugoslavija stoji v tej listi na tretjem mestu. Na zadnjem mestu je Francija, ki je torej postala najdražja dežela v Evropi. Prinašamo podatke »Mednarodnega pregleda dela« o najvažnejših deželah: Ena oseba porabi dnevno za živila: Estija 17.75 fr., Poljska 18.75, Jugoslavija 19.75, Danska 22, Norveška 23, Belgija 26.25, Anglija 26.75, Irska 27.25, Švedska 28.25, Ogrska 29, Portugalska 30, Čehoslovaška 30.75, Avstrija 32, Nemčija 33.25, Kanada 35, Švica 37.50, Italija 38.75, Francija 39.

Zidie bežijo

Odkar je zavladal na Nemškem Hitler, je sprejela Palestina po uradnih podatkih iz Nemčije deset tisoč židovskih rodbin s premoženjem po en tisoč funtov šterlingov in tri tisoč družin brez vsakih sredstev.

W. Witos v Pragi

Wincenty Witos, nekdanji poljski ministrski predsednik, vodja poljskih veleposrednikov, je pribežal v Prago, ker je postala razsodba v brestskem procesu pravomočna. Kot opozicionalec je bil Witos obsojen na ječo.

„Boikotirajte ga, ker boikotira ženske!“

Sir Herbert Austin, tovarnar avtomobilov, je nedavno izjavil, da bo brezposelnosti šele tedaj konec, ko odslužijo z dela vse ženske. Ženske organizacije so proti tej izjavi protestirale in celo organizirale pohod proti Austinu. S posebnimi letaki, ki jih nosijo v vrsti pred avtomobilsko razstavo, pozivajo na bojkot Austinovih avtomobilov. Prvi napis pravi: »Boikotirajte Austinove avtomobile, ker Herbert Austin zadovarja bojkot ženske.«

Celo Holandska, ki je ostala v zadnji svetovni vojni nevtralna, se danes pripravlja »za vsak slučaj«. Civilno prebivalstvo poučujejo, kako bi moralo ravnati v primeru zračnega napada s plinskimi bombami. Tako vadijo cestne pometalce v njihovem poslu; ti so zavarovani proti plinom z maskami.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentovanski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pletina vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vajenci

Spretno učenko

poštenih staršev sprejme modna krojačica. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12590. (v)

Službo dobe

Čevljar. pomočnika

za boljša in navadna dela sprejme takoj: Franc Stopar, Sevnica. (b)

Plačilna natakariča

s kavcijo 3000 Din in do našalka jedil — se takoj sprejmeta. Ako sta dve složni prijateljici, lahko prevzmeta vinotoč. Ponudbe s sliko na: Hotel Lav, Vukovar. (b)

Čevljar. pomočnik

za vsa dela, se sprejme. Ivan Ravnika, Suha 12, Škofja Loka. (b)

Fanta

14 letnega, brez staršev, vzamem takoj z vso oskrbo k živini in gospodarstvu. Zupnišče Ojstrica, Dravograd. (b)

Zastopnike

sprejme zavarovalnica. — Ponudbe pod »Takoj« št. 12611 na upravo »Slovenca« Maribor. (b)

Denar

10.000 Din posojila

išče za takoj solidna trgovina proti garanciji in visokim obrestim. Ponudbe pod šifro »Deset tisoč« v upravo »Slovenca« pod št. 12567. (d)

Objave

Preklic.

Novak Janez, posestnik na Seničici št. 20, p. Medvode, s tem obznanjem in preklicujem, kar sem nerazumni govoril o gđ. Kavčič Mariji, pos. hčeri iz Preske št. 48, ter se ji zahvaljujem za odstop od kazenskega progona. — Seničica, 20. X. 1933. — Novak Janez. (o)

Stanovanja

ODDAJO:

Dva gospoda

čez dan odsotna, sprejme na stanovanje. Kolodvorska ulica 23-I. (s)

Sostanovalec

se sprejme pri g. Turk, Dunajska cesta 5-I. (s)

Vnajem

ODDAJO:

Lep trgovski lokal

na Gosposvetski cesti — oddamo takoj v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12586. (n)

Oddajo se prvovrstni

ogelni pritlični prostori

pripravi za pisarne ev. prodajalne za februar 1934 na Kr. Petra trgu št. 3 v Ljubljani. — Poizve se ravno tam, pritličje, levo oz. I. nadstr., desno. (n)

Posestva

Droben oglas v »Slovenca« posvetilo ti hitro prodaj, če ne z gotovim denarjem naš kupca ti s knjižico da.

Prodaj

ali dam v najem lesno trgovino, hišo in skladišče na prometnem kraju — radi starosti. M. Šajk, Katičeva 18, Vinkovci. p

Prodaj

iz proste roke v sredini mesta trgovino z železnino z vsem inventarjem. Plačljivo tudi v hranilnih knjižicah. Ponudbe vpošlati na upravo »Slovenca« pod »Železnina« št. 12615. (p)

Auto-motor

Auto »Ford«

ali »Chevrolet Roadster« z dvema rez. sedežema, novejši tipe, kupim takoj. Ponudbe na Publicitas, Zagreb — pod šte. 35625. (f)

Razno

17 mesečno deklico

dam za svojo dobrim ljudem. Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor. (r)

Zamenjam

en ali dva stroja znamke »Paks« za izdelavo 9 vrst različne zidne opeke, z več matricami, 800 podlogami in raznimi drugimi deli, za cirkularno na bencinski pogon znamke »Semering« ali slično. Naslov v upravi »Slovenca« št. 12368. (r)

Vajenci

Spretno učenko

poštenih staršev sprejme modna krojačica. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12590. (v)

Službo dobe

Čevljar. pomočnika

za boljša in navadna dela sprejme takoj: Franc Stopar, Sevnica. (b)

Plačilna natakariča

s kavcijo 3000 Din in do našalka jedil — se takoj sprejmeta. Ako sta dve složni prijateljici, lahko prevzmeta vinotoč. Ponudbe s sliko na: Hotel Lav, Vukovar. (b)

Čevljar. pomočnik

za vsa dela, se sprejme. Ivan Ravnika, Suha 12, Škofja Loka. (b)

Fanta

14 letnega, brez staršev, vzamem takoj z vso oskrbo k živini in gospodarstvu. Zupnišče Ojstrica, Dravograd. (b)

Zastopnike

sprejme zavarovalnica. — Ponudbe pod »Takoj« št. 12611 na upravo »Slovenca« Maribor. (b)

Denar

10.000 Din posojila

išče za takoj solidna trgovina proti garanciji in visokim obrestim. Ponudbe pod šifro »Deset tisoč« v upravo »Slovenca« pod št. 12567. (d)

Objave

Preklic.

Novak Janez, posestnik na Seničici št. 20, p. Medvode, s tem obznanjem in preklicujem, kar sem nerazumni govoril o gđ. Kavčič Mariji, pos. hčeri iz Preske št. 48, ter se ji zahvaljujem za odstop od kazenskega progona. — Seničica, 20. X. 1933. — Novak Janez. (o)

Stanovanja

ODDAJO:

Dva gospoda

čez dan odsotna, sprejme na stanovanje. Kolodvorska ulica 23-I. (s)

Vajenci

Spretno učenko

poštenih staršev sprejme modna krojačica. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12590. (v)

Službo dobe

Čevljar. pomočnika

za boljša in navadna dela sprejme takoj: Franc Stopar, Sevnica. (b)

Plačilna natakariča

s kavcijo 3000 Din in do našalka jedil — se takoj sprejmeta. Ako sta dve složni prijateljici, lahko prevzmeta vinotoč. Ponudbe s sliko na: Hotel Lav, Vukovar. (b)

Čevljar. pomočnik

za vsa dela, se sprejme. Ivan Ravnika, Suha 12, Škofja Loka. (b)

Fanta

14 letnega, brez staršev, vzamem takoj z vso oskrbo k živini in gospodarstvu. Zupnišče Ojstrica, Dravograd. (b)

Zastopnike

sprejme zavarovalnica. — Ponudbe pod »Takoj« št. 12611 na upravo »Slovenca« Maribor. (b)

Denar

10.000 Din posojila

išče za takoj solidna trgovina proti garanciji in visokim obrestim. Ponudbe pod šifro »Deset tisoč« v upravo »Slovenca« pod št. 12567. (d)

Objave

Preklic.

Novak Janez, posestnik na Seničici št. 20, p. Medvode, s tem obznanjem in preklicujem, kar sem nerazumni govoril o gđ. Kavčič Mariji, pos. hčeri iz Preske št. 48, ter se ji zahvaljujem za odstop od kazenskega progona. — Seničica, 20. X. 1933. — Novak Janez. (o)

Stanovanja

ODDAJO:

Dva gospoda

čez dan odsotna, sprejme na stanovanje. Kolodvorska ulica 23-I. (s)

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajal ali motorja bi znebil se rad. brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inšerat

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah. za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri trvdki Karl Prelog. Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Premog in drva

dobavlja na dom
Bartol Anton
Tyrseva cesta št. 31
Telefon 35-40

Specialno izbiro
modnih hlač in pumpar
dobite najceneje pri
Preskerju, Sv. Petra c.

Sir ala trapist in čajno maslo

Sir, zajamčeno polnomastno, 15 Din, čajno maslo v bloku, 24 Din, čajno maslo, zavoji 1/4, 1/2, 1/3 26 Din, domače maslo — blok, jako dobro za slaščičarje, 18 Din, domače za 1 kg — vse franko. Naročila je poslati na: ko. Naročila poslati na: Mlječni proizvodni Drgica, Hercegovac. Sprejem zastopnike.

Vino in vinski mošt
sladek! Osrednje vinarstva zadruga za Jugoslavijo — Kongresni trg št. 2. (l)

Vina

rudeča in bela, izbornih kvalit, v manjših in večjih količinah, ter staro slivovko in drozhenko — nudil Ivan Vehovar, Koprivnica pri Rajhenburgu.

Več glinastih peči

dobro ohranjenih, je v hotelu »Tratnik« naprodaj. Pojasnila daje stavebenik Zupan istotam. (l)

Jabolka

prvovrstna, obrana, namizna, iz Savinjske doline, ima na zalogi Trgovska in gospodarska družba z o. z., Cigaletova ulica 1 (poleg sodnije). (l)

Sodna dražba!

Dne 25. t. m. se bo vršila ob 15 popoldne v Zg. Šiški št. 4, gostilna Weiss, prodaja premičnin in se vabijo kupci. Prodajali se bodo poleg pohištva vozovi, konji itd. (l)

ZIMSKA JABOLKA

sortirana v zabojčkih in
SADNA DREVESA
za jesensko saditev, visoka in nizkodebelna — dobite pri
KMETIJSKI DRUŽBI V LJUBLJANI,
NOVI TRG ŠT. 3.

angleškega in češkega sukna!

BOGATA IZBIRA!

Do preklica jemljemo v račun tudi knjižice tukajšnjih prvovrstnih denarnih zavodov

A. & E. SKABERNÈ

LJUBLJANA

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2

opozarja

cenjeno občinstvo na ravno kar došle

novosti

devocijonalij,
križev, kipov, nastavkov,
kropivčkov na kamnu in lesu,
rožnih vencev, svetinj

itd. v veliki izbiri do najfineše kvalitete

Cene konkurenčne

Za obilen obisk se priporoča trdka

H. Ničman

Izšla je

Izšla je

in se dobiva

v Jugoslovanski knjigarni. Prodajalni Ničman, v vseh drugih knjigarnah in boljših trgovinah

Družinska Pratika

za leto 1934

z zelo bogato vsebino in krasnimi slikami, ki so same vredne nabavne cene

Din 5—

za izvod. po pošti 50 par več.

Prekrasno polt za nekoliko dinarjev

Moja koža je bila žolta, temna, uvela, ljuskasta in polna neugodnih zajedalcev. Znojnice okrog nosa, na bradi in na čelu pa so bile razširjene. Danes se vsi divijo moji nežni, baržunasto beli koži ter zavidajo moji lepi polti.

Vsaka žena lahko sedaj napravi svojo kožo belo, nežno in lepo, če dnevno uporablja kremo Tokalon, ki redi kožo. Krema je bele barve in brez masčobe, vsebuje pa pripravljeno smetano in oljčno olje, kombinirano z dodatki, ki kožo napenajo in belijo. Krema prodre v kožo takoj, umiri razdražene kožne žleze, zožuje razširjene znojnice ter razkraj zajedalce tako, da popolnoma izginejo. Najtemnejša in najodporniša koža postane svetla in nežna. V treh dneh dobi ta koža nepopisljivo novo lepoto in svežino, kar se ne bi dalo doseči na noben drug način. Potrebno je, uporabljati to kremo redno vsako jutro.

Svetovno podjetje

išče pri oblastih, uradih, tovarnah in veletrgovinah dobro vpeljane zastopnike pod zelo ugodnimi pogoji. V poštev pridejo samo gospodje in dame simpatične zunanosti, s sigurnim nastopom, ki imajo smisel za sistematično delo, so pridni, vztrajni ter sprejemljivi za navodila. Ozira se samo na osebe, ki odgovarjajo gornjim zahtevam. Predstaviti se v torek, dne 25. t. m. med 2—3 in 18—19 uro v hotelu Union. Vprašati pri portirju.

Za jugoslovanski patent

št. 7701 od 1. julija 1930 na:

„Indukcijski motor“

(»Induktionsmotor«) in dopustni patent št. 8257 od 1. januarja 1931 na:

„Indukcijski motor s kratkostičnimi palicami oblike U“

(»Induktionsmotor mit U-förmigen Kurzschlussstäben«) — se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica št. 2.

Ali ste že poravnali naročnino?

Aleksandra Rahmanova:

Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

»Ali pa znate?« sem ga vprašala s strahom, kajti sram me je bilo, da same nimam pojma o tem.

»Seveda znam, kdo pa sploh tega ne zna? Saj je tako preprosto! Znam kuhati, kar hočete. Če dobim denar za poučevanje, si spečem blince, mojo najljubšo jed. Naredim jih kakor pek. Potem vam jih gotovo nekaj prinesem.«

»Sploh je kuhati prav prijetno,« je kramljal dijak dalje, »seveda, če imaš kaj!«

Medtem sva dospela domov.

»Ali ne bi stopili malo k nam?« sem vprašala.

»Prav rad!« je odgovoril. »Danes me nič ne mikava domov, že več ko teden ne kurim in zato je malo hladno!«

»Kaj? Ne kurite?«

»Ampak to ni za dolgo. Če dobim denar za ure, si zopet kupim malo drv.«

»Ali si zakurite sami?«

»Kakopak, in dvaj si tudi sam nacepim!«

»In živila si tudi sami nakupujete na trgu?«

»Kdo pa drugi?« — — —

Imeli smo ravno goste, in ker Griše zaradi njegove nesalonike bluze nisem hotela peljati v salon, sem ga skoz očelov kabinet spravila naravnost v svojo sobo. Šele zdaj sem videla, kako ga je moralo zebsti. Roke in nos so mu bili živoredeči. Ko je stopil v toplo sobo, mu je smehljal ugodje spreletel obraz in brž se je udobno usedel v naslonjač. Molče si je ogledoval pohištvo.

»Ali se ukvarjate z vrtnarstvom?« je slednjič vprašal in pokazal na neštevilne cvetlice v lončkih,

ki jih imam posebno rada. Cvetlice ljubim z neizrečno nežnostjo, in menda ni bilo dne, ne poleti ne pozimi, ko si ne bi žive cvetlice pripela na obleko, kadar sem šla z doma. Toda cvetlice gojiti, mi še ni prišlo nikoli na misel. In to preprosto dijakovo vprašanje me je osramotilo. Kupovala sem cvetlice, rasle so v ljubkih vazah in stale na elegantnih stojalih, uživala sem njih vonj, veselila se lepote, toda nisem menjavala vode v posodah, nisem jim zalivala; to je opravljal Daša. Čaj so nama prinesli v sobo; Griša je slastno pil in mojemu veselju ni bilo konca, ko sem motrila njegov okrogli, dobrodušni obraz. Znal se je očarljivo ljubko smejati, zobje so mu bili zelo lepi, beli in zdravi. Bil je visoke postave, gibal se je pa neokretno kot medved; toda medved, ki je za igračo, ne pravi, ki bi se ga morala bati.

Oprostila sem se za hip pod pretvezo, da pogledam goste, stekla sem v obednico, iskala po bufeju, našla pirog¹ z nemo², nekaj kosov kolača, sir in jabolka, vse to zavila v papir, šla v pred-sobo in poskala Grišino suknjo; hotela sem mu zavitek vtakniti v žep, toda v obeh so bile velike luknje in padel je v podlogo. Ga bo že dobil, sem si mislila, in zadovoljna, da mi je prišlo to na misel, sem pohitela h gostom. Hotela sem govoriti z inženjerjem Arbusovim, ki sem vedela, da išče za svojega neverjetno lenega sinčka korepetitorja. S par besedami sem mu razložila vse in ga seznanila z Grišo, ki je med tem popil čaj in vse kročnike izpraznil. Griša je ugajal inženjerju in ga je takoj sprejel. Ko sem ga opozorila, da Griša nima niti kopejke, mu je precej ponudil plačo za mesec vnaprej. V tem trenutku sem bila menda

¹ Z ribo, zeljem i. dr. napolnjen kolač.

² Riha.

najbrejšejši človek na božjem svetu, dozdevala sem si kot da sem dobra vila v pravljici.

Ko se je Griša oblekel, je s skrbjo opazil da-leč proč štrleči žep, oziroma spodnji rob suknje; gotovo si ni mogel misliti, kaj zdolaj ni v redu.

26. oktobra 1916.

Ko je davi zapel zvonec, sem šla sama odpirat, ker sem pričakovala Natočke. Kako sem pa ostrmela, ko je stala Grizelda Nikolajevna na stopnicah! Bila je strašno razburjena, urno je smuknila v prednjo sobo in mi zašepetala:

»Odvedite me hitro v svojo sobo, da me nobeden ne vidi!«

Začuden sem jo pogledal. Ko sva bili v sobi, je hlastno in sunkovito pripovedovala:

»Za petami so mi. Hočejo me prijeti. Skoro čudežno se mi je posrečilo, policajem zmešati sled. Prosila bi Vas, da bi me za malo dni skrili pri Vas. Policiji seveda ne bo prišlo na um, da bi me iskali v vaši hiši. Prosite starše, da mi dajo tri ali štiri dni zavetja, potem moram pobegniti v tujino!«

Šla sem k materi, očeta ni bilo doma. Bila sem kajpak docela prepričana, da ne bo nikdar privolila, saj se ničesar ni tako bala kot revolucionarjev. Ponovila sem dobesedno prošnjo Grizelde Nikolajevne; nekoliko je pomislila, potem pa rekla:

»Prav, lahko ostane, dokler se ji zdi potrebno. Toda zgoditi se mora tako, kot da jaz niti ne slutim, da je v naši hiši. Pripravi ji posteljo v zgornji sobi in sama ji nosi hrano. Saj tudi ona sama ne bo marala, da bi Daša zvedela o njeni navzočnosti.«